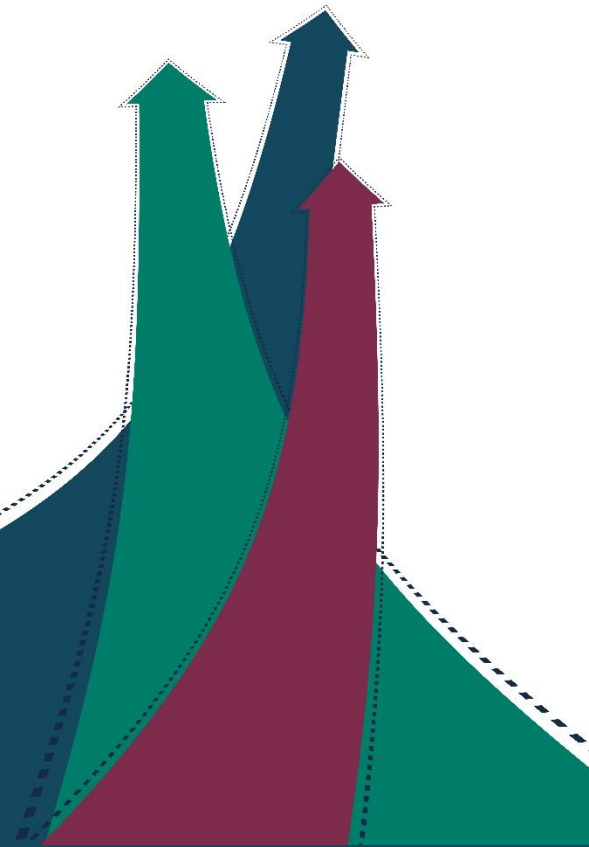

PARTNERUP

Del. 2.2

Funded by
the European Union

Χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται είναι αποκλειστικά του/των συγγραφέα/ων και δεν αντανακλούν κατ' ανάγκη τις απόψεις και τις γνώμες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε ο EACEA μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι γι' αυτές. [Αριθμός έργου:

Πληροφορίες για το έργο

Ακρωνύμιο	PARTNER-UP
Τίτλος	Συμπράξεις και δέσμευση των ενδιαφερομένων μερών για τα Upskilling Pathways
Αριθμός	101087193
Υποπρόγραμμα ή ΚΑ	ERASMUS-EDU-2022-PI-FORWARD-LOT3
Ιστοσελίδα	https://partnerup-project.eu/

Συνοπτική παρουσίαση

Οι ακόλουθες εθνικές εκθέσεις αντιπροσωπεύουν το αποτέλεσμα της αρχικής ανάλυσης που πραγματοποίησαν οι εταίροι του έργου στην Κροατία, την Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, τη Λετονία, τη Ρουμανία με στόχο να εμβαθύνει την πραγματική κατάσταση της τέχνης στην υλοποίηση της πρωτοβουλίας Upskilling Pathways (UP) σε κάθε έργο Χώρα και σε επίπεδο ΕΕ.

Η βιβλιογραφική ανάλυση επέτρεψε στους εταίρους να διερευνήσουν και να μοιραστούν γνώσεις σχετικά με διάφορες πτυχές που σχετίζονται με την πρωτοβουλία UP: νομοθετικό πλαίσιο και μέτρα, βασικά μέτρα που εφαρμόζονται, ευρείες ομάδες-στόχοι που απευθύνονται, κύριες προκλήσεις στην προσέγγιση των ομάδων-στόχων, κύριες προκλήσεις στην αξιολόγηση δεξιοτήτων, την παροχή εξατομικευμένης μάθησης και την επικύρωση και αναγνώριση των δεξιοτήτων που αποκτώνται, φορείς που παρέχουν διαδρομές αναβάθμισης, μηχανισμός συνεργασίας.s σε ισχύ.

Βασίστηκε στις συνεισφορές των ενδιαφερομένων μερών, σε πρόσφατη βιβλιογραφική ανασκόπηση και στη διαβούλευση με εθνικά έγγραφα της ΕΕ σχετικά με τις πολιτικές μάθησης και εκπαίδευσης ενηλίκων και τις διαδρομές αναβάθμισης της κατάρτισης, τα οποία δημοσιεύθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή εκπονήθηκαν από ευρωπαϊκά δίκτυα/ενώσεις.

Τα αποτελέσματα της ανάλυσης αποτελούν τη βάση για την πολιτική και την πρακτική εργασία του έργου.

ΟΜΑΔΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Sylvia Liuti, Chiara Marchetta – FORMA.Azione srl

Mario Vučić, Sandra Petek, Mateja Mandić, Ana Tomljanović – Agency for Vocational Education and Training and Adult Education (AVETAΕ)

Antonela Marjanušić, Tajana Marušić – Adult Education Institution Dante

Xanthia Aristidou – CARDET

Mariana Matache, Maria Patrascu, Marin Matache - Euro Adult Education Association

Alexios Kokkos, Dimitrios Patronas - Hellenic Adult Education Association

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ: Asociatia Institutul **Bucovina**

Σεπτέμβριος, 2023

Πίνακας περιεχομένων

1 5

2 7

Ανάλυση χώρας - Λετονία9

Αναφορές27

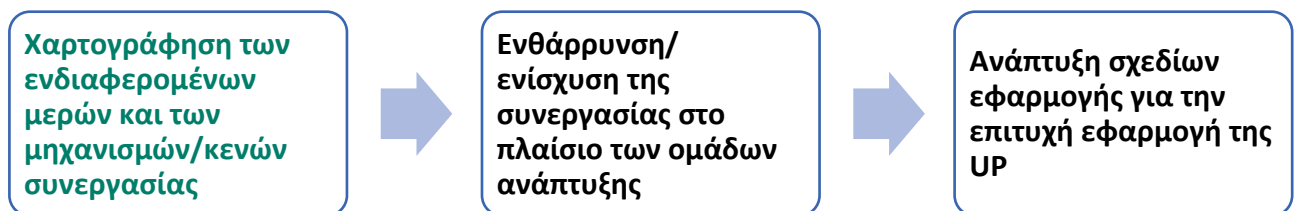
1 Εισαγωγή

Οι ακόλουθες εθνικές εκθέσεις αποτελούν το αποτέλεσμα της αρχικής ανάλυσης που διεξήγαγαν οι εταίροι του έργου στην Κροατία, την Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, τη Λετονία και τη Ρουμανία με στόχο να εμβαθύνουν στην πραγματική κατάσταση της εφαρμογής της πρωτοβουλίας Upskilling Pathways (UP) σε κάθε χώρα του έργου και σε επίπεδο ΕΕ.

Συγκεκριμένα, η Ανάλυση αποσκοπούσε στη συλλογή ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων και πληροφοριών σχετικά με:

- υφιστάμενα και ελλείποντα ενδιαφερόμενα μέρη,
- υφιστάμενους μηχανισμούς και δομές συνεργασίας,
- κενά στη συνεργασία,
- καλές πρακτικές σε σχέση με την εφαρμογή των διαδρομών αναβάθμισης της κατάρτισης στις χώρες-εταίρους UP και σε επίπεδο ΕΕ,

προκειμένου να **αποτελέσει τη βάση για τις εργασίες πολιτικής και πρακτικής του έργου.**

Η διαδικασία ανάλυσης επέτρεψε στους εταίρους να διερευνήσουν και να ανταλλάξουν γνώσεις σχετικά με διάφορες πτυχές που σχετίζονται με την πρωτοβουλία UP, μέσα από:

- την ανάλυση των κυριότερων προκλήσεων κατά την εφαρμογή του UP, με σκοπό τον προσδιορισμό των δυνατών και αδύνατων σημείων της συνεργασίας, τον εντοπισμό των υφιστάμενων δομών συντονισμού, των ελλειπόντων ενδιαφερομένων μερών και του τρόπου με τον οποίο αυτό επηρέασε την ομαλή διαδικασία εφαρμογής,
- τη χαρτογράφηση και ανάλυση ενός καταλόγου πιθανών/χρήσιμων ενδιαφερομένων μερών που πρέπει να εμπλακούν, ώστε να καταστεί σαφής η προστιθέμενη αξία και η αναμενόμενη συμβολή τους,
- τον καθορισμό πώς μπορούν να επιτρέψουν περαιτέρω την εφαρμογή της UP.

Προκειμένου να συλλεχθούν υψηλής ποιότητας δεδομένα, η ανάλυση διεξάγεται σύμφωνα με δύο διαφορετικές μεθοδολογίες, οι οποίες αποσκοπούν στον προσδιορισμό των κενών

στη συνεργασία και στον εντοπισμό ευκαιριών για την ενίσχυση των θετικών/σημαντικών σχέσεων που ήδη υπάρχουν και τη συμμετοχή και εμπλοκή ελλειπόντων ή/και νέων ενδιαφερομένων μερών: **βιβλιογραφική ανάλυση και χαρτογράφηση των ενδιαφερομένων μερών.**

Η **βιβλιογραφική ανάλυση** είχε ως κύριο στόχο να εμβαθύνει στην πραγματική κατάσταση της εφαρμογής της πρωτοβουλίας UP σε κάθε χώρα του έργου και σε επίπεδο ΕΕ, διερευνώντας:

- νομοθετικό πλαίσιο και μέτρα,
- βασικά μέτρα,
- ευρείες ομάδες-στόχους,
- κύριες προκλήσεις για την προσέγγιση των ομάδων-στόχων,
- κύριες προκλήσεις στην αξιολόγηση των δεξιοτήτων, την παροχή προσαρμοσμένης μάθησης και την επικύρωση και αναγνώριση των δεξιοτήτων που αποκτώνται,
- φορείς που παρέχουν διαδρομές αναβάθμισης,
- μηχανισμό συνεργασίας.

Βασίστηκε σε πρόσφατη βιβλιογραφική ανασκόπηση και στη διαβούλευση με εθνικά έγγραφα της ΕΕ σχετικά με τις πολιτικές μάθησης και εκπαίδευσης ενηλίκων και τις διαδρομές αναβάθμισης της κατάρτισης, τα οποία δημοσιεύθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή εκπονήθηκαν από ευρωπαϊκά δίκτυα/ενώσεις.

Η χαρτογράφηση των ενδιαφερομένων αναπτύχθηκε σε επίπεδο χώρας μέσω διαφόρων δραστηριοτήτων:

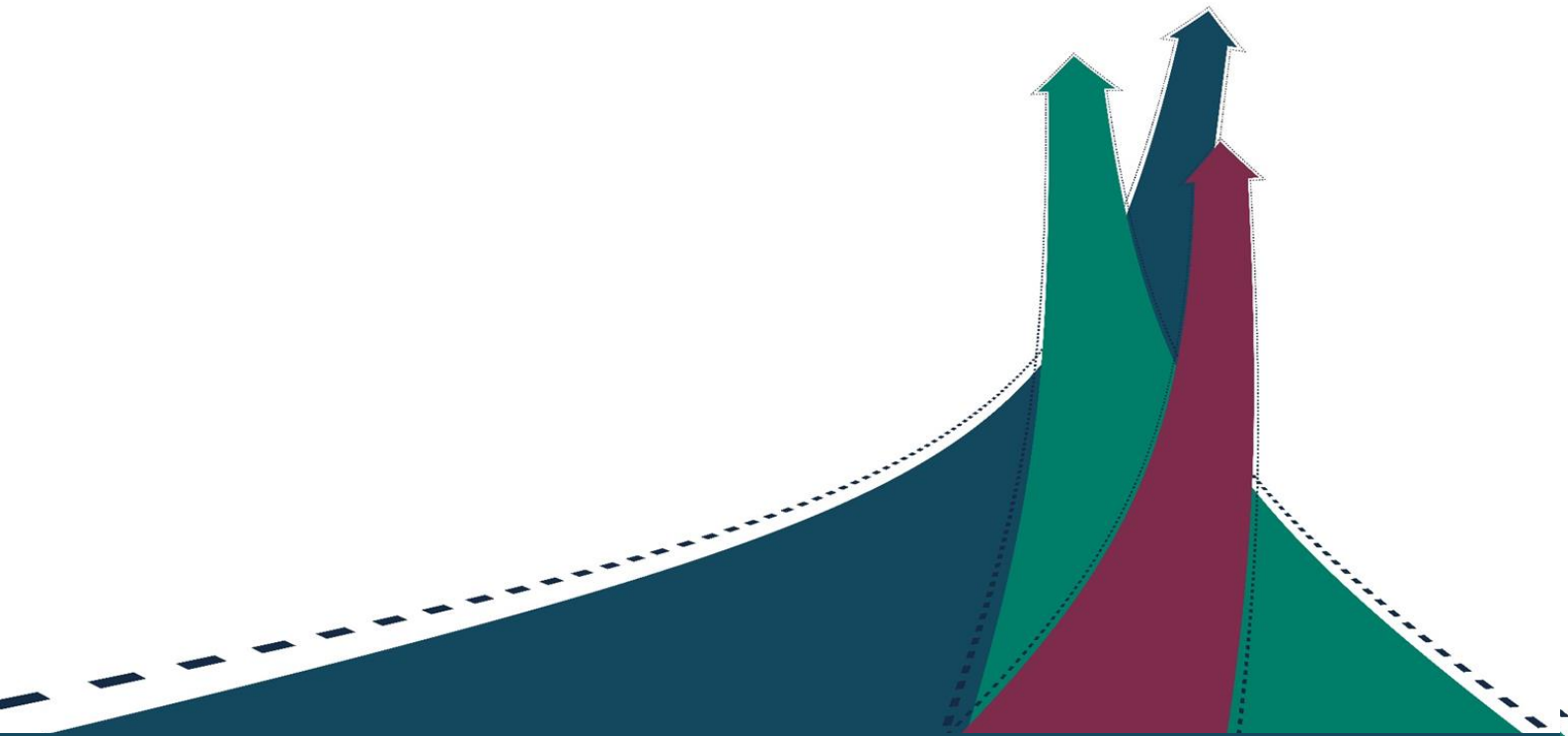
- **εσωτερικός προβληματισμός** στον οργανισμό-εταίρο ή/και στην εθνική ομάδα έργου, ο οποίος αναπτύσσεται με συλλογικό καταιγισμό ιδεών σχετικά με συγκεκριμένα βασικά ερωτήματα, ώστε να υπάρχει κοινή άποψη για τις κύριες ανάγκες και τους στόχους για την ανάπτυξη της συνεργασίας με/μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών,
- **ομάδες εστίασης/συνεντεύξεις** με εθνικούς ενδιαφερόμενους φορείς σύμφωνα με κοινές κατευθυντήριες γραμμές, με κύριο στόχο να τους καθοδηγήσουν στην αυτοαξιολόγηση του ρόλου τους στις διαδρομές αναβάθμισης της κατάρτισης, της καταλληλότητάς τους και της κύριας συμβολής τους.

Ως αποτελέσματα των μεθοδολογιών που εφαρμόστηκαν, οι εταίροι/εθνική ομάδα συνέταξαν μια **Έκθεση Ανάλυσης Χώρας** και έναν **Πίνακα Χαρτογράφησης των ενδιαφερομένων μερών**, ως εξής.

2 Αναφορές ανάλυσης

Έκθεση των αναλύσεων που πραγματοποιήθηκαν σε αντίστοιχο εθνικό επίπεδο

Ανάλυση χωρών

ΛΕΤΟΝΙΑ

Ανάλυση χώρας - Λετονία

Χώρα	Λετονία
Υπεύθυνος οργανισμός/οι	Λετονική Ένωση Εκπαίδευσης Ενηλίκων (LAEA)- Valsts Izglitibas Attistibas Agentura (VIAA)

Upskilling Pathways σε κάθε χώρα/ΕΕ: κατάσταση προόδου στην εφαρμογή, κύριες ομάδες-στόχοι, προκλήσεις

1.1. Βασικά στατιστικά στοιχεία

Το παρόν τμήμα παρουσιάζει βασικά στατιστικά στοιχεία ως στιγμιότυπο της τρέχουσας κατάστασης (έτος 2022 και 2023) στην εκπαίδευση ενηλίκων συνολικά στη Λετονία. (πίν. 1 ε 2).

MAIN CHALLENGE stated in the OECD Skills Strategy Implementation Guidance for Latvia - the skills needed in the labour market continue to evolve due to globalisation, digitalisation and demographic change, reducing skills imbalances remains a pressing policy priority. Most employers report that skills shortages are a major obstacle to long-term investment decisions. Shortages appear particularly acute in science, technology, engineering and mathematics (STEM), and health fields."

LABOUR FORCE IS EXPECTED TO DECLINE

The "2020 Skills Forecast Latvia" by CEDEFOP highlights, that between 2000 and 2030, the size of the labour force is expected to decline for all age groups except those aged 55 or more. **In 2030 about 30% of the labour force is expected to be above 55 years old**, compared to 13% in 2000. Thereby lifelong learning opportunities may be considered as a crucial pre-condition aimed to meet current challenges for transition and development.

1,876 m population in 2022

63,9% employed in 2022 aged 15-74

unemployment rate **6,9%**

11,3% NEET young people aged 15-29 in 2022

people with no basic education **2,2%**

Latvia ranks 20th among the 27 EU countries for Human capital

only 43% of the population aged 15 to 74 have SUFFICIENT DIGITAL SKILLS

VS

the EU average of 56%

PARTICIPATION OF ADULTS IN EDUCATION HAS GROWN

In 2022, the participation of adults in education has grown significantly in Latvia - according to the data released by the Central Statistics Office. The proportion of the population aged 25 to 64 has increased from 6.6% in 2020 to **9.7% in 2022**, reaching the historically **highest level of participation in Adult Education**. Thereby already in 2022, the indicator stated in the Action Plan of the Education Development Guidelines "Future Skills for the Future Society" in 2024, to reach 10% of adults aged 25-64 involved in adult education has been practically achieved.

200,000
out of 951 300 economically active citizens
=
LOW-SKILLED PROFESSIONALS

1.2. Εθνικό πλαίσιο πολιτικής για την εκπαίδευση ενηλίκων

Η παρούσα ενότητα συνοψίζει το νομικό πλαίσιο και τα βασικά έγγραφα εθνικού πολιτικού σχεδιασμού που σχετίζονται με την εκπαίδευση ενηλίκων στη Λετονία.

"Το σημερινό μεταβαλλόμενο κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον και η αγορά εργασίας μας ενθαρρύνουν να αποκτούμε νέες γνώσεις και δεξιότητες σε τακτική βάση και να βελτιώνουμε τις υπάρχουσες. Τα νέα προϊόντα και οι υπηρεσίες, που δημιουργούνται μέσω της τεχνολογικής ανάπτυξης, της αυτοματοποίησης και των ανταγωνιστικών πιέσεων, απαιτούν επενδύσεις όχι μόνο στην έρευνα, αλλά και σε εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό, το οποίο είναι ανοιχτό στις νέες γνώσεις. Αυτό σημαίνει συνεχή προσωπική ανάπτυξη για όλους, καθώς και τη δυνατότητα διατήρησης και συνεχούς βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας του καθενός στην αγορά εργασίας".

Εθνικό σχέδιο ανάπτυξης της Λετονίας για την περίοδο 2021-2027, ενότητα "Εκπαίδευση Ενηλίκων"

Το μελλοντικό όραμα της Λετονίας συνδέεται σαφώς με την ανάπτυξη δεξιοτήτων και την εξασφάλιση ευκαιριών για δια βίου μάθηση. Αυτή η μελλοντική προοπτική συμβαδίζει με την **1η αρχή του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων** - κάθε άτομο έχει δικαίωμα σε ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση, σε δια βίου μάθηση, στην απόκτηση και βελτίωση των δεξιοτήτων που απαιτούνται για την πλήρη ενσωμάτωση στην κοινωνία και την αγορά εργασίας.

Το άρθρο 112 του Συντάγματος της Δημοκρατίας της Λετονίας¹ ορίζει ότι **"Καθένας έχει δικαίωμα στην εκπαίδευση"**. Ο εκπαιδευτικός νόμος της Λετονίας² έχει ως στόχο να διασφαλίσει ότι κάθε κάτοικος της Λετονίας θα μπορούσε να αναπτύξει το διανοητικό και σωματικό δυναμικό του, ώστε να γίνει ένα ανεξάρτητο και πλήρως ανεπτυγμένο άτομο, μέλος του δημοκρατικού κράτους και της κοινωνίας της Λετονίας.

Στο τμήμα 17 του εκπαιδευτικού νόμου της Λετονίας ορίζεται ότι "η τοπική αυτοδιοίκηση εφαρμόζει πολιτική στην εκπαίδευση ενηλίκων". Σύμφωνα με το νόμο για την τοπική αυτοδιοίκηση³, άρθρο 4, ως ένα από τα καθήκοντα των τοπικών κυβερνήσεων είναι **"να εξασφαλίζουν την εκπαίδευση του πληθυσμού, συμπεριλαμβανομένης της εκπαίδευσης ενηλίκων**", Εκτός από τα καθήκοντα των τοπικών κυβερνήσεων, που ασχολούνται άμεσα με την εφαρμογή της πολιτικής εκπαίδευσης ενηλίκων, σύμφωνα με το νόμο για την περιφερειακή ανάπτυξη⁴, έχουν συσταθεί στη Λετονία πέντε περιφέρειες σχεδιασμού⁵ - η περιφέρεια σχεδιασμού Kurzeme, η περιφέρεια σχεδιασμού Latgale, η περιφέρεια σχεδιασμού Rīga, η περιφέρεια σχεδιασμού Vidzeme και η περιφέρεια σχεδιασμού Zemgale. Τα εδάφη της περιοχής σχεδιασμού καθορίζονται από τους κανονισμούς του Υπουργικού Συμβουλίου της 22ας Ιουνίου 2021 αριθ. 418 "Κανόνες για τα εδάφη της περιοχής σχεδιασμού"⁶. Η αρμοδιότητα της περιφέρειας σχεδιασμού είναι να διασφαλίζει τον περιφερειακό αναπτυξιακό σχεδιασμό, τον συντονισμό, τη συνεργασία μεταξύ των δήμων και άλλων κρατικών διοικητικών φορέων, αντιμετωπίζοντας έτσι έμμεσα θέματα Δια Βίου Μάθησης και αναβάθμισης των δεξιοτήτων.

Η πολιτική για την εκπαίδευση ενηλίκων και την ανάπτυξη δεξιοτήτων στη Λετονία αποτελεί σημαντική συνιστώσα των κύριων εγγράφων εφαρμογής του πολιτικού σχεδιασμού - της στρατηγικής για τη βιώσιμη ανάπτυξη της Λετονίας "Λετονία 2030"⁷, του εθνικού αναπτυξιακού σχεδίου της Λετονίας 2021-2027⁸ και των κατευθυντήριων γραμμών για την εκπαίδευση και την ανάπτυξη δεξιοτήτων 2021-2027⁹ και του σχεδίου εφαρμογής τους 2021-23¹⁰. Τα έγγραφα σχεδιασμού και εφαρμογής της εθνικής πολιτικής αναπτύσσονται μέσω ευρείας συμμετοχής των εθνικών ενδιαφερόμενων φορέων και λαμβάνοντας υπόψη τα έγγραφα πολιτικής της ΕΕ και τις συστάσεις της ΕΕ, της UNESCO, του ΟΟΣΑ και του CEDEFOP.

¹ <https://www.saeima.lv/en/legislative-process/constitution>

² <https://likumi.lv/ta/en/en/id/50759-education-law>

³ <https://likumi.lv/ta/id/336956-pasvaldibu-likums>

⁴ <https://likumi.lv/doc.php?id=61002>

⁵ https://www.varam.gov.lv/lv/planosanas-regioni?utm_source=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F

⁶ <https://likumi.lv/ta/en/en/id/324290>

⁷ https://www.pkc.gov.lv/sites/default/files/inline-files/LIAS_2030_en_1.pdf

⁸ https://www.pkc.gov.lv/sites/default/files/inline-files/NAP2027_ENG.pdf

⁹ <https://digital-skills-jobs.europa.eu/en/actions/national-initiatives/national-strategies/latvian-education-development-guidelines-2021-2027>

¹⁰ https://tapportals.mk.gov.lv/attachments/legal_acts/document_versions/3933422d-6b86-4bd2-a5c6-e92ce237e0d6/download

"Προτεραιότητα του Εθνικού Σχεδίου Ανάπτυξης είναι η ανάπτυξη "μιας κοινωνίας με γνώσεις, χωρίς αποκλεισμούς και δημιουργικότητα σε μια αποδοτική, καινοτόμο και παραγωγική οικονομία", η οποία θα επιτευχθεί με τη βοήθεια της "προώθησης της ζήτησης για δια βίου μάθηση μέσω υψηλής ποιότητας και ευέλικτων ευκαιριών εκπαίδευσης ενηλίκων και προσβασιμότητας με: αποτελεσματική χρήση των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των κέντρων εκπαίδευσης ενηλίκων, δημιουργία ταμείων δεξιοτήτων, προώθηση των εργοδοτικών και κλαδικών επενδύσεων και των κινήτρων των εργαζομένων, εξασφάλιση της εκπαίδευσης "δεύτερης ευκαιρίας" σύμφωνα με τα παραπάνω".

Ο κύριος στόχος των κατευθυντήριων γραμμών για την ανάπτυξη της εκπαίδευσης 2021-2027 είναι να καθοριστούν οι προτεραιότητες της Λετονίας όσον αφορά την παροχή ενός συστήματος εκπαίδευσης και κατάρτισης υψηλής ποιότητας και χωρίς αποκλεισμούς για όλους τους πολίτες της και να υποστηριχθεί η βιώσιμη εθνική ανάπτυξη.

Το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων της Λετονίας και το Πρόγραμμα Σταθερότητας της Λετονίας 2020 ¹¹έχουν ως στόχο να συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής "Ευρώπη 2020" μέσω της εφαρμογής των αρχών της δια βίου μάθησης, των διαρθρωτικών αλλαγών στην επαγγελματική εκπαίδευση, του εκσυγχρονισμού της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, της ανάπτυξης του ερευνητικού δυναμικού, του εκσυγχρονισμού της υλικοτεχνικής υποδομής της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και της αύξησης της αποδοτικότητας της χρήσης των πόρων, της παροχής ισότιμης διαθεσιμότητας τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, της βελτίωσης της ποιότητας των σπουδών και της έρευνας, της παροχής βασικής και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και της εισαγωγής σύγχρονης μεθοδολογίας σπουδών. Διαβίβαση της γνώμης του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας 2020 της Λετονίας¹² (2020/C 282/14):

"Αποτελεσματικά και εύκολα προσβάσιμα μέτρα εκπαίδευσης ενηλίκων, επανεκπαίδευσης και αναβάθμισης των δεξιοτήτων τους, σε συνδυασμό με την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών και τη στήριξη της κινητικότητας, θα μπορούσαν να παράσχουν σε περισσότερους ανθρώπους τις δεξιότητες που είναι απαραίτητες για την αγορά εργασίας". (2020/C 282/14)

Οι "Κατευθυντήριες γραμμές για τον ψηφιακό μετασχηματισμό για την περίοδο 2021-2027"¹³ αποτελούν μια συνολική στρατηγική για τον ψηφιακό μετασχηματισμό της Λετονίας και καλύπτουν, μεταξύ άλλων, την εκπαίδευση στις ΤΠΕ και την ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων για όλες τις κοινωνικές ομάδες.

¹¹ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32020H0826\(14\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32020H0826(14)&from=EN)

¹² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52020DC0514>

¹³ <https://digital-skills-jobs.europa.eu/en/actions/national-initiatives/national-strategies/latvia-digital-transformation-guidelines-2021-2027>

1.3. Συνεχή μέτρα στην εκπαίδευση ενηλίκων

Η παρούσα ενότητα συνοψίζει τις τρέχουσες προτεραιότητες σε όλη την εκπαίδευση ενηλίκων, οι οποίες περιγράφονται στο σχέδιο εφαρμογής 2021-23¹⁴ των κατευθυντήριων γραμμών για την ανάπτυξη της εκπαίδευσης 2021-2027¹⁵ (EDG). Ο κύριος στόχος των (EDG) είναι να καθορίσει τις προτεραιότητες της Λετονίας για την παροχή ενός συστήματος εκπαίδευσης και κατάρτισης υψηλής ποιότητας και χωρίς αποκλεισμούς για όλους τους πολίτες της και να στηρίξει τη βιώσιμη εθνική ανάπτυξη. Η κύρια εστίαση στην εκπαίδευση ενηλίκων σχετίζεται με την πρόσβαση σε ευκαιρίες για την ανάπτυξη ισχυρής επάρκειας σε ένα ευρύ σύνολο δεξιοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστικών δεξιοτήτων, των κοινωνικών και συναισθηματικών δεξιοτήτων, των δεξιοτήτων που αφορούν την εργασία και το επάγγελμα και των ψηφιακών δεξιοτήτων (βλ. παρακάτω).

Εικόνα 1: Ορισμός των δεξιοτήτων από τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) (2019)¹⁶

Cognitive skills involve the understanding, interpretation, analysis and communication of complex information and the ability to apply this information in situations of everyday life. These skills are general in nature and relevant for all kinds of occupations. They are considered necessary to provide a foundation for effective and successful participation in the social and economic life of advanced economies.

Social and emotional skills, also known as non-cognitive skills, soft skills or character skills, these are the skills involved in working with others (friendliness, respect, caring), in achieving goals (perseverance, self-control, passion for goals) and in managing emotions (calmness, optimism, confidence). They are based on recognised taxonomies in personality psychology, particularly the “big five” factors (extraversion, agreeableness, conscientiousness, emotional stability and openness).

Job and occupation-specific skills refer to technical skills that are demanded in the context of workplaces. Unlike cognitive and social and emotional skills, they are not relevant for or portable between all occupations, but are specific to one occupation. They are typically reflected in the qualification a person holds and are valued by employers.

Digital skills are considered technical skills, although they entail cognitive ability to enable the understanding, interpretation, analysis and communication of digital content. They are applied in a variety of different occupations and are increasingly pervading the social aspects of everyone’s life.

Ενίσχυση της διαθεσιμότητας της εκπαίδευσης ενηλίκων στα ιδρύματα δευτεροβάθμιας επαγγελματικής και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

¹⁴ https://tapportals.mk.gov.lv/attachments/legal_acts/document_versions/3933422d-6b86-4bd2-a5c6-e92ce237e0d6/download

¹⁵ <https://digital-skills-jobs.europa.eu/en/actions/national-initiatives/national-strategies/latvian-education-development-guidelines-2021-2027>

¹⁶ OECD (2019[2]), *OECD Skills Strategy 2019: Skills to Shape a Better Future*, <https://dx.doi.org/10.1787/9789264313835-en>, OECD (2020[3]), *Strengthening the Governance of Skills Systems: Μαθήματα από έξι χώρες του ΟΟΣΑ*, <https://dx.doi.org/10.1787/3a4bb6ea-en>

Βασικές δραστηριότητες - ανάπτυξη αρθρωτών προγραμμάτων κατάρτισης για εκπαιδευτές ενηλίκων- επικαιροποίηση του Λετονικού Πλαισίου Προσόντων¹⁷ (επίπεδα 5-7 και 2), συμπεριλαμβανομένης της συνεχιζόμενης επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης για ενήλικες,

Διασφάλιση της εφαρμογής εξατομικευμένης και ευέλικτης προσφοράς εκπαίδευσης ενηλίκων, συμπεριλαμβανομένης της υποστήριξης για τη μείωση των εμποδίων συμμετοχής.

Βασικές δραστηριότητες - συνέχιση της παροχής δημόσιας χρηματοδοτικής στήριξης για την εκπαίδευση ενηλίκων μέσω έργων του ΕΚΤ, συμπεριλαμβανομένων των ενηλίκων χαμηλής ειδίκευσης και των δραστηριοτήτων στις περιφέρειες,

Βελτίωση του συστήματος αναγνώρισης δεξιοτήτων

Βασικές δραστηριότητες - συνεχής βελτίωση του συστήματος αναγνώρισης δεξιοτήτων με τροποποιήσεις των αντίστοιχων κυβερνητικών κανονισμών,

Ενίσχυση της διακυβέρνησης της εκπαίδευσης ενηλίκων

Βασικές δραστηριότητες - έχουν εκπονηθεί τροποποιήσεις του νόμου για την εκπαίδευση προκειμένου να ενισχυθεί η λειτουργία του φορέα, του Συμβουλίου Διακυβέρνησης της Εκπαίδευσης Ενηλίκων, το εννοιολογικό μοντέλο των ατομικών λογαριασμών μάθησης βρίσκεται υπό ανάπτυξη, παρέχεται μεθοδολογική υποστήριξη στους δήμους για την εφαρμογή και τη διαχείριση της εκπαίδευσης ενηλίκων σε δημοτικό επίπεδο.

Πρωώθηση της κατανόησης από την κοινωνία και τους εργοδότες της εκπαίδευσης ενηλίκων και της συμβολής στην αύξηση των κινήτρων των ενηλίκων

Βασικές δραστηριότητες - υλοποιήθηκαν πολυάριθμες εκδηλώσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης από κυβερνητικούς και μη κυβερνητικούς φορείς, συμπεριλαμβανομένων στοχευμένων εκδηλώσεων για ενήλικες με χαμηλές δεξιότητες και δραστηριοτήτων της εθνικής υπηρεσίας υποστήριξης EPALE¹⁸, το περιεχόμενο της εθνικής πύλης δια βίου μάθησης www.muzizglitiba.lv αναβαθμίζεται συνεχώς.

Δημιουργία ενός κοινωνικά υπεύθυνου και βιώσιμου συστήματος χρηματοδότησης της εκπαίδευσης ενηλίκων

Βασικές δραστηριότητες - έχει αναπτυχθεί ένα πλαίσιο για τη δημιουργία ενός κρατικού συστήματος στήριξης για την ενθάρρυνση των εργοδοτών να προωθήσουν την ανάπτυξη των δεξιοτήτων των υπαλλήλων τους, ένα μοντέλο χρηματοδότησης της εκπαίδευσης ενηλίκων κατάλληλο για την κατάσταση της Λετονίας (συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης ατομικών λογαριασμών μάθησης) βρίσκεται υπό ανάπτυξη και πιλοτική εφαρμογή, καθώς και πρόσθετη δημόσια χρηματοδότηση για την κατάρτιση των υπαλλήλων κατόπιν αιτήματος του εργοδότη.

1.4. Μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες προτεραιότητες πολιτικής στην εκπαίδευση ενηλίκων

¹⁷ <https://www.nki-latvija.lv/en/lqf>

¹⁸ <https://epale.ec.europa.eu/en/nss/national-support-services-latvia>

Η έκθεση "Μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες προβλέψεις για την αγορά εργασίας της Λετονίας"¹⁹ εκπονήθηκε από το Υπουργείο Οικονομίας και έθεσε τους κύριους στόχους που πρέπει να επιτευχθούν στην εκπαίδευση ενηλίκων. Οι ανάγκες και οι πρωτοβουλίες που περιγράφονται κατωτέρω αποσκοπούν στη συμβολή στην ανάπτυξη της δια βίου μάθησης και στην πρόσβαση στην εκπαίδευση για όλους, συμπεριλαμβανομένου του πληθυσμού με χαμηλές βασικές δεξιότητες για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας στην αγορά εργασίας και την ένταξη στην κοινωνία με υψηλότερη ποιότητα ζωής.

Πρώθηση και αύξηση της ευαισθητοποίησης του κοινού σχετικά με τη σημασία της εκπαίδευσης ενηλίκων

Προκειμένου να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση των πολιτών σχετικά με την εκπαίδευση και την ανάπτυξη δεξιοτήτων ως μια συνεχή διαδικασία καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής και τη σημασία της στη σημερινή μεταβαλλόμενη οικονομία, το Υπουργείο Οικονομίας υλοποίησε μια ευρεία εκστρατεία ενημέρωσης του κοινού με τίτλο *"Γίνε ανταγωνιστικός! Τολμήστε να είστε δια βίου μαθητής!"*²⁰ το 2021. Προκειμένου να προσεγγιστούν με πιο στοχευμένο τρόπο άτομα με χαμηλά προσόντα ή άτομα χωρίς βασική εκπαίδευση και να τους προσφερθούν καταλληλότερες ευκαιρίες κατάρτισης, πραγματοποιήθηκε αξιολόγηση σχετικά με τους τρόπους αποτελεσματικότερης συμμετοχής ενηλίκων με χαμηλές δεξιότητες στην κατάρτιση.

Δημιουργία ενός βιώσιμου και κοινωνικά υπεύθυνου συστήματος στήριξης της εκπαίδευσης ενηλίκων

Το 2022 υιοθετήθηκαν οι τροποποιήσεις του νόμου για την επαγγελματική εκπαίδευση²¹ σχετικά με τα αρθρωτά προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης στην εκπαίδευση ενηλίκων (συμπεριλαμβανομένων των εκπαιδευτικών εγγράφων που εκδίδονται για την εκμάθηση της ενότητας του προγράμματος- μια νομική ρύθμιση που καθορίζει τις απαιτήσεις και τη διαδικασία αναγνώρισης της ικανότητας ενός ατόμου για την εισαγωγή στα μεταγενέστερα στάδια των προγραμμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης). Αυτό το νομικό πλαίσιο θα επιτρέψει στα άτομα να συνεχίσουν τις σπουδές τους μετά την αξιολόγηση των ικανοτήτων που αποκτήθηκαν κατά την προηγούμενη εκπαίδευση ή την επαγγελματική εμπειρία για την απόκτηση επαγγελματικών προσόντων. Στα άτομα προσφέρεται η δυνατότητα να αποκτήσουν ένα αναγνωρισμένο από το κράτος έγγραφο προσόντων με την ολοκλήρωση της εξωτερικής αξιολόγησης και αναγνώρισης των ικανοτήτων που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια της τυπικής εκπαίδευσης. Κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού των διαρθρωτικών ταμείων της ΕΕ από το 2021-2027 προγραμματίζονται σημαντικές επενδύσεις για την ανάπτυξη της εκπαίδευσης ενηλίκων στη Λετονία με συνολική χρηματοδότηση 56,17 εκατ. ευρώ που προβλέπεται για την αύξηση των προσωπικών και επαγγελματικών δεξιοτήτων των εργαζομένων και τη μείωση των μαθησιακών εμποδίων.

¹⁹ https://www.em.gov.lv/lv/darba-tirgus-zinojums?utm_source=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F

²⁰ <https://www.em.gov.lv/lv/muzizglitibas-informesanas-kampana>

²¹ <https://likumi.lv/ta/id/20244-profesionalas-izglitibas-likums>

Πρωώθηση της συμμετοχής των κρατικών ιδρυμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην υλοποίηση της εκπαίδευσης ενηλίκων

Όλα τα ιδρύματα επαγγελματικής εκπαίδευσης, τα οποία υπάγονται στο Υπουργείο Παιδείας και Επιστημών, υλοποιούν δραστηριότητες εκπαίδευσης ενηλίκων. Σύμφωνα με τις αναπτυξιακές και επενδυτικές στρατηγικές τους για την περίοδο 2021-2027, προβλέπεται η αύξηση του αριθμού των ενηλίκων που συμμετέχουν στην κατάρτιση. Επιπλέον, σχεδιάζεται να αυξηθεί η προσφορά προγραμμάτων επαγγελματικής συνεχιζόμενης εκπαίδευσης και η αξιολόγηση των επαγγελματικών ικανοτήτων που αποκτήθηκαν εκτός του τυπικού εκπαιδευτικού συστήματος σε όλα τα επαγγελματικά προσόντα.

Βελτίωση της επαγγελματικής κατάρτισης, της επανεκπαίδευσης και των μέτρων βελτίωσης των δεξιοτήτων των ανέργων

Το 2020, συνολικά 17,9 χιλιάδες άτομα συμμετείχαν στην κατάρτιση για ανέργους και άτομα που αναζητούν εργασία που πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια του έργου που υλοποιήθηκε από τον Κρατικό Οργανισμό Απασχόλησης²² (έργο ΕΚΤ αριθ. 7.1.1.0/15/Ι/001 "Υποστήριξη της εκπαίδευσης των ανέργων"), ενώ το 2021 - μόνο 12,8 χιλιάδες άτομα. Προκειμένου να βελτιωθεί ο αριθμός των συμμετεχόντων, η ομάδα-στόχος επεκτάθηκε στους απασχολούμενους που διατρέχουν κίνδυνο απασχόλησης (συμπεριλαμβανομένων των ηλικιωμένων 50+ ετών, των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης/προσόντων).

Υποστήριξη της βελτίωσης των δεξιοτήτων και των προσόντων των εργαζομένων

Το έργο του ΕΚΤ "Βελτίωση της επαγγελματικής επάρκειας των απασχολούμενων"²³, που υλοποιείται από τον Οργανισμό του Κρατικού Τμήματος Παιδείας σε συνεργασία με τους δήμους, τα εκπαιδευτικά ιδρύματα και τον Κρατικό Οργανισμό Απασχόλησης, συνολικού προϋπολογισμού 46 εκατομμυρίων ευρώ, αποσκοπεί στη βελτίωση των δεξιοτήτων και των επαγγελματικών ικανοτήτων των απασχολούμενων, προκειμένου να αποτραπεί η ανεπάρκεια των προσόντων τους με τις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας, να προωθηθεί η ανταγωνιστικότητα των εργαζομένων και να αυξηθεί η παραγωγικότητα της εργασίας τους. Μέχρι το τέλος του 2023, προβλέπεται η συμμετοχή περισσότερων από 87 χιλιάδων ατόμων στην κατάρτιση, συμπεριλαμβανομένων περισσότερων από 19 χιλιάδων εργαζομένων με χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης και δεξιοτήτων. Σύμφωνα με την έρευνα που υλοποιήθηκε το 2022²⁴, το 62% των συμμετεχόντων εφαρμόζει τακτικά τις αποκτηθείσες δεξιότητες στην πράξη.

Παροχή ευκαιριών κατάρτισης και βελτίωσης για τους υπαλλήλους της εταιρείας

Στο πλαίσιο της "Στήριξης για την κατάρτιση των εργαζομένων", το Υπουργείο Οικονομίας σε συνεργασία με τις κλαδικές ενώσεις εργοδοτών παρέχει στήριξη στους επιχειρηματίες για τη βελτίωση των δεξιοτήτων των εργαζομένων τους, προκειμένου να διευκολυνθεί η παραγωγικότητα και οι καινοτομίες. Μέχρι τις αρχές του 2022, η στήριξη παρασχέθηκε σε 1.000 επιχειρήσεις και 18.281 απασχολούμενους. Η δραστηριότητα "Υποστήριξη της κατάρτισης σε ΤΠΕ και μη τεχνολογική κατάρτιση, καθώς και κατάρτιση για τη διευκόλυνση της

²² <https://www.nva.gov.lv/en>

²³ <https://www.macibaspieaugusajiem.lv/par-projektu?tab=collapse-78>

²⁴ <https://www.viaa.gov.lv/lv/jaunums/macibas-pieaugusajiem-gutas-zinasanas-ikdiena-lieto-62-dalibnieku>

προσέλκυσης επενδυτών" αποσκοπεί στην προώθηση της παραγωγικότητας και της αποδοτικότητας της εργασίας των αυτοαπασχολούμενων, καθώς και των ΜΜΕ και των μεγάλων επιχειρήσεων. Προβλέπεται να επιτευχθεί με την αύξηση των προσόντων και των δεξιοτήτων των εργαζομένων τους στον τομέα των ΤΠΕ. Η στήριξη αυτή (έως τις αρχές του 2022) παρασχέθηκε σε 566 επιχειρήσεις και 6976 απασχολούμενους συνολικά.

Συμμετοχή στο Διεθνές Πρόγραμμα Αξιολόγησης Ικανοτήτων Ενηλίκων του ΟΟΣΑ, "PIAAC".²⁵

Η Λετονία άρχισε να συμμετέχει στη μελέτη του PIAAC του ΟΟΣΑ και τα πρώτα αποτελέσματα αναμένεται να δημοσιευθούν το 2024. Τα στοιχεία που θα προκύψουν θα συμβάλουν στην ανάδειξη των αποκλίσεων μεταξύ της προσφοράς και της ζήτησης δεξιοτήτων στην αγορά εργασίας και της επιρροής των σχετικών δεξιοτήτων στο ύψος των αμοιβών, καθώς και στη διεθνή σύγκριση της ποιότητας του ανθρώπινου δυναμικού της Λετονίας.

Παροχή ατομικών λογαριασμών μάθησης

Προκειμένου να διευρυνθούν οι ευκαιρίες και τα δικαιώματα των ενηλίκων να συμμετέχουν στην εκπαίδευση με στόχο τη βελτίωση των δεξιοτήτων και των γνώσεών τους, η κυβέρνηση της Λετονίας ενέκρινε στα μέσα του 2023 μια απόφαση σχετικά με μια εννοιολογικά νέα προσέγγιση - τη δημιουργία ατομικών λογαριασμών μάθησης. Ο ατομικός μαθησιακός λογαριασμός θα είναι ένας προσωπικός εικονικός λογαριασμός που θα παρέχει στους ενήλικες πρόσβαση σε έναν εξατομικευμένο μαθησιακό προϋπολογισμό και σε μαθησιακές ευκαιρίες που πληρούν τα κριτήρια που θέτει το κράτος και ανταποκρίνονται στις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Με την υποστήριξη του Ταμείου Ανάκαμψης της ΕΕ, ο στόχος είναι να αναπτυχθεί και να εγκριθεί η προσέγγιση του ατομικού μαθησιακού λογαριασμού στη Λετονία έως τα μέσα του 2026, με συνολικά 3.500 άτομα να συμμετέχουν στο πιλοτικό πρόγραμμα. Αναμένεται ότι η εισαγωγή των ατομικών λογαριασμών μάθησης θα αντιμετωπίσει τις κύριες προκλήσεις της παροχής ισότιμης πρόσβασης στη μάθηση, της πληροφόρησης σχετικά με τις ευκαιρίες μάθησης και θα συμβάλει στην υπέρβαση των εμποδίων που συχνά συγκρατούν τους ενήλικες από τη συμμετοχή στη μάθηση. Αναμένεται ότι ο ατομικός μαθησιακός λογαριασμός θα περιλαμβάνει μια ενιαία πλατφόρμα πληροφοριών και υπηρεσιών σχετικά με τις ευκαιρίες εκπαίδευσης και υποστήριξης ενηλίκων, τη μάθηση, την ανάπτυξη σταδιοδρομίας και το εργαλείο αξιολόγησης δεξιοτήτων. Η προσέγγιση αυτή αναμένεται επίσης να εξασφαλίσει ενιαία πρόσβαση σε εκπαιδευτικά έγγραφα.

Εφαρμογή διαγωνισμών επαγγελματικών δεξιοτήτων - εκδηλώσεις ευαισθητοποίησης και προώθησης δεξιοτήτων

Ο Κρατικός Οργανισμός Εκπαιδευτικής Ανάπτυξης, ο οποίος υλοποιεί διαγωνισμούς επαγγελματικής κατάρτισης και εκπαίδευσης στο πλαίσιο του SkillsLatvia²⁶ και εκπροσωπεί τη Λετονία στο WorldSkills²⁷ και στο World Skills Europe²⁸), είναι υπεύθυνος για το συντονισμό των δραστηριοτήτων του Ευρωπαϊκού Έτους Δεξιοτήτων²⁹ στη Λετονία.

²⁵ <https://www.oecd.org/skills/piaac/>

²⁶ <https://www.viaa.gov.lv/lv/skillslatvia>

²⁷ <https://worldskills.org/>

²⁸ <http://www.worldskillseurope.org/>

²⁹ https://year-of-skills.europa.eu/index_en

"... για να συμβαδίζει κανείς με την εποχή και να είναι ανταγωνιστικός στην αγορά εργασίας, θα πρέπει να είναι ανοιχτός σε νέες πληροφορίες και πρόθυμος να μαθαίνει όλο και περισσότερα. Σήμερα υπάρχουν ευρείες ευκαιρίες για όλους να βελτιώσουν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις ικανότητές τους σε νέα επίπεδα..." τονίζει ο διευθυντής της VİAA.

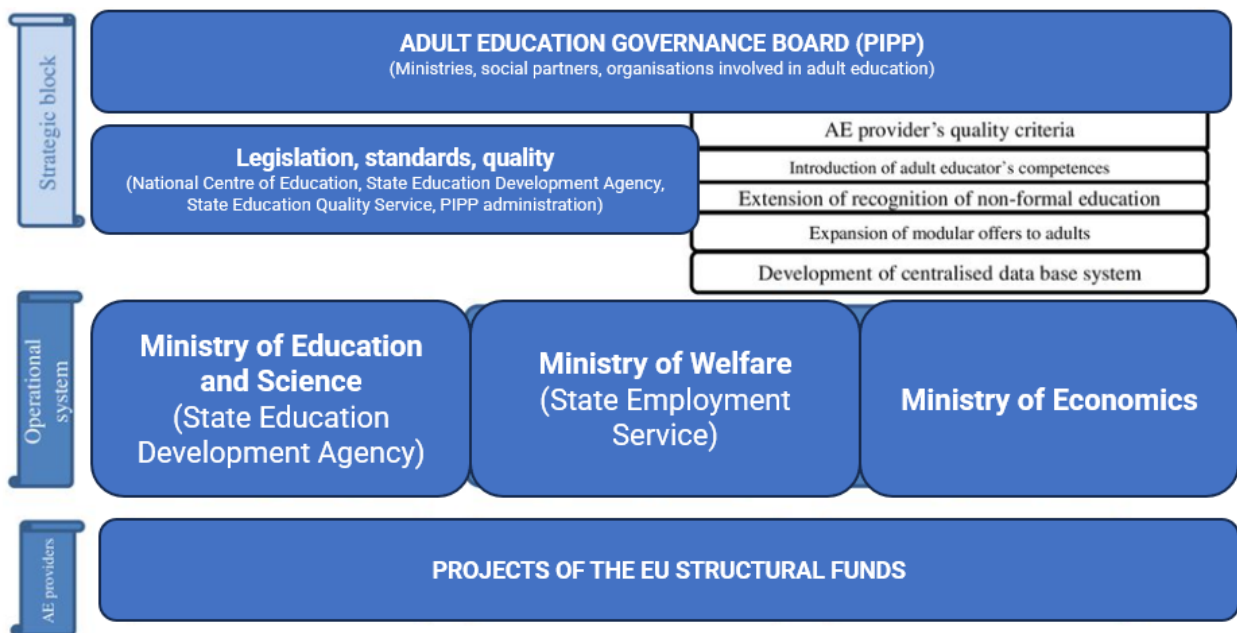
Συνεργασία των ενδιαφερόμενων μερών στην UP: επιτυχημένοι μηχανισμοί συνεργασίας, ελλείποντες ενδιαφερόμενοι και κενά στη συνεργασία

Μηχανισμοί συντονισμού και διακυβέρνησης της εκπαίδευσης ενηλίκων

Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την ανάπτυξη της εκπαίδευσης 2014-2020³⁰, το μοντέλο διακυβέρνησης της εκπαίδευσης ενηλίκων³¹ (βλ. Εικόνα 2) αναπτύχθηκε το 2020 ως απάντηση στον κατακερματισμό του συστήματος εκπαίδευσης ενηλίκων. Το μοντέλο θέτει την επαγγελματική εκπαίδευση ως προτεραιότητα και επιδιώκει **τη βελτίωση της διαφάνειας και της επικοινωνίας, τη διαχείριση των πόρων και τον συντονισμό των ενδιαφερόμενων φορέων**. Ευθυγραμμισμένο με το εθνικό πλαίσιο προσόντων της Λετονίας, το μοντέλο στοχεύει:

"τη βελτίωση των βασικών δεξιοτήτων, τη στήριξη της μετάβασης των ενηλίκων στην αγορά εργασίας, την αναγνώριση προηγούμενων μαθησιακών εμπειριών και την παροχή μη τυπικής εκπαίδευσης".

Εικόνα 2: Μοντέλο διακυβέρνησης της εκπαίδευσης ενηλίκων στη Λετονία³².

Στη Λετονία, υπάρχουν διάφοροι φορείς που συντονίζουν τους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς. Σε εθνικό επίπεδο, το Συμβούλιο Διακυβέρνησης για την Εκπαίδευση Ενηλίκων (PIPP)

³⁰ <https://likumi.lv/ta/id/266406-par-izglitibas-attistibas-pamatnostadnu-20142020gadam-apstiprinasanu>

³¹ <https://likumi.lv/ta/id/281992-par-pieauguso-izglitibas-parvaldibas-modela-ieviasanas-planu-2016-2020-gadam>

³² Πηγή: [Implementation of "Upskilling Pathways" in AE in Latvia - ppt download \(slideplayer.com\)](https://www.slideshare.net/Implementation-of-Upskilling-Pathways-in-AE-in-Latvia)

περιλαμβάνει τα τρία κύρια υπουργεία (ΥΠΕΠΘ, ΥΠΟΙΚ, ΥΠΕΠΘ) και άλλα υπουργεία που εμπλέκονται στην εκπαίδευση ενηλίκων, όπως το Υπουργείο Πολιτισμού και το Υπουργείο Υγείας- κοινωνικούς εταίρους όπως η Συνομοσπονδία Εργοδοτών της Λετονίας (LDDK) και η Συνομοσπονδία Ελεύθερων Συνδικάτων της Λετονίας, δήμοι- και οργανώσεις που ασχολούνται με την εκπαίδευση ενηλίκων, όπως το Διατομεακό Κέντρο Συντονισμού, το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο της Λετονίας, η Ένωση Τοπικών και Περιφερειακών Κυβερνήσεων της Λετονίας και η Ένωση Περιφερειών Σχεδιασμού. Οι στόχοι του Συμβουλίου είναι να αποφασίσει για τις ομάδες-στόχους και τους τομείς προτεραιότητας, να επιβεβαιώσει τα κριτήρια ποιότητας για την εκπαίδευση ενηλίκων και να αξιολογήσει και να αναλύσει την ποιότητα των προγραμμάτων (βλ. Πίνακα 1 στο Παράρτημα 1).

Ως συνολική προσέγγιση θα πρέπει να αναφερθεί ότι το Υπουργείο Παιδείας και Επιστημών ασχολείται με την υποστήριξη των ευκαιριών μάθησης για τους εργαζόμενους ενήλικες, το Υπουργείο Πρόνοιας παρέχει υποστήριξη για τους ανέργους και τους αιτούντες εργασίας, ενώ το Υπουργείο Οικονομίας παρέχει υποστήριξη για την εκπαίδευση ενηλίκων κατόπιν αιτήματος των εργοδοτών. Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, τα υπουργεία συνεργάζονται με ένα ολόκληρο φάσμα άλλων φορέων που εμπλέκονται στην υλοποίηση της εκπαίδευσης ενηλίκων - από διυπουργικούς δημόσιους φορείς έως διάφορες ΜΚΟ και ενώσεις του ιδιωτικού τομέα. Επιπλέον, κάθε υπουργείο του τομέα υλοποιεί τη διαχείριση της εκπαίδευσης ενηλίκων και φροντίζει για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού ανάλογα με τις αρμοδιότητές του και το κοινό-στόχο του - για παράδειγμα, το Υπουργείο Υγείας διαχειρίζεται την υλοποίηση της εκπαίδευσης του υγειονομικού προσωπικού, το Υπουργείο Πολιτισμού είναι υπεύθυνο για την εκπαίδευση των εργαζομένων στον τομέα του πολιτισμού, το Υπουργείο Γεωργίας ασχολείται με την παροχή κατάρτισης στους τομείς της γεωργίας, της δασοκομίας και της αλιείας κ.λπ. Η προσφορά εκπαίδευσης ενηλίκων - τόσο της τυπικής όσο και της άτυπης εκπαίδευσης - παρέχεται από διάφορους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς που δραστηριοποιούνται στον τομέα της εκπαίδευσης σε συνθήκες ελεύθερης αγοράς.

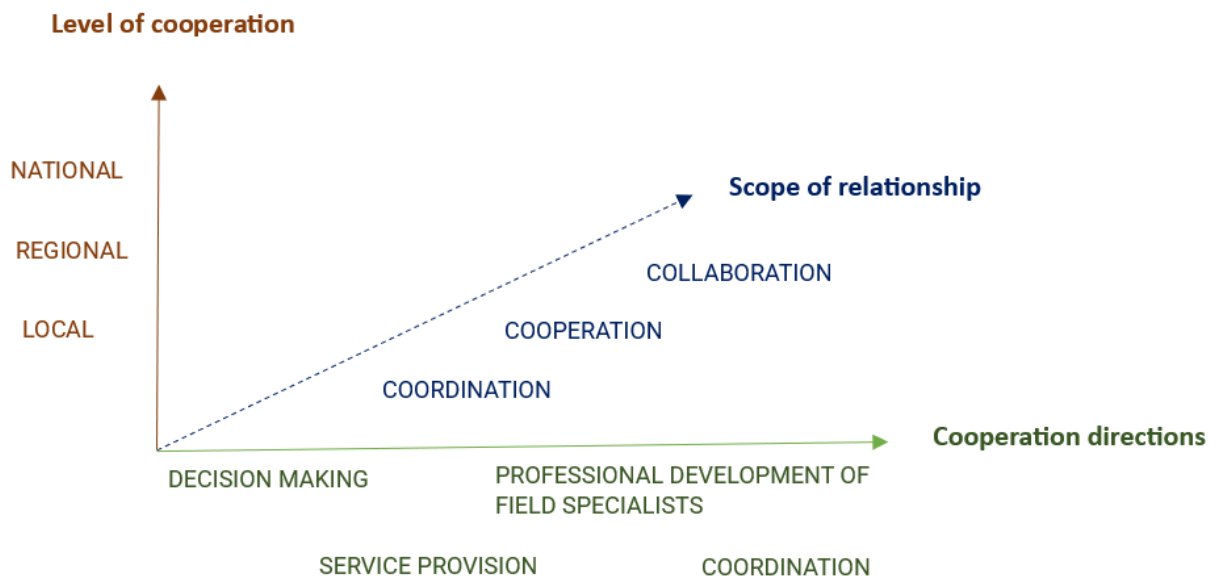
Σε περιφερειακό επίπεδο, οι φορείς λήψης αποφάσεων είναι τα Συμβούλια Ανάπτυξης των περιφερειών σχεδιασμού, τα οποία αποτελούνται από τους επικεφαλής των περιφερειακών δήμων. Οι περιφέρειες σχεδιασμού δεν έχουν άμεση εκπαιδευτική λειτουργία, επομένως η λήψη αποφάσεων, οι πρωτοβουλίες εκπαίδευσης ενηλίκων και η κατανομή του προϋπολογισμού είναι ποικίλες και εξαρτώνται από πολλές πτυχές στις περιφέρειες σχεδιασμού. Επί του παρόντος δεν προβλέπεται ένα ενιαίο σύστημα συντονισμού μεταξύ των περιφερειών σχεδιασμού.

Σε τοπικό επίπεδο, οι δήμοι μοιράζονται την ευθύνη για την εκπαίδευση ενηλίκων, καθώς εφαρμόζουν τις πολιτικές εκπαίδευσης ενηλίκων σε τοπικό επίπεδο και εκδίδουν άδειες για προγράμματα μη τυπικής εκπαίδευσης. Ορισμένοι δήμοι παρέχουν επίσης εκπαίδευση ενηλίκων μέσω δημόσιων ιδρυμάτων εκπαίδευσης ενηλίκων, τα οποία μπορεί να είναι κέντρα εκπαίδευσης ενηλίκων, πολιτιστικοί σύλλογοι, ενώσεις ή άλλα. Ωστόσο, παρόμοια με τα ζητήματα περιφερειακών ανισοτήτων, η λειτουργία και η ικανότητα των τοπικών κέντρων εκπαίδευσης ενηλίκων εξαρτάται από τους πόρους των δήμων. Οι δήμοι με περισσότερους πόρους μπορούν να παρέχουν καλύτερες υπηρεσίες από τους δήμους με λιγότερους πόρους, γεγονός που αναδεικνύει την ανάγκη για ισχυρές δομές διακυβέρνησης για τη διασφάλιση της ισότητας στην εκπαίδευση ενηλίκων σε ολόκληρη τη Λετονία.

Προκλήσεις και κενά στη συνεργασία

Προκειμένου να γίνει κατανοητή η ευρεία φύση της συνεργασίας, οι συντάκτες της παρούσας έκθεσης ανέπτυξαν ένα μοντέλο συνεργασίας των ενδιαφερόμενων φορέων, το οποίο εξετάζει τη **συνεργασία σε διάφορα επίπεδα** (εθνικό, περιφερειακό και τοπικό), **το εύρος της συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερόμενων φορέων** που ξεκινά από το συντονισμό και οδηγεί στη συνεργασία, και περιγράφει τους **τομείς συνεργασίας**, όπως η συνεργασία στη λήψη αποφάσεων, η παροχή υπηρεσιών κ.λπ. (βλ. Εικόνα 3 παρακάτω). Κατά τη σύνοψη των προκλήσεων και των κενών συνεργασίας που ακολουθούν, το μοντέλο αυτό χρησιμοποιήθηκε για την αντιμετώπιση διαφόρων πτυχών που σχετίζονται με τη συνεργασία μεταξύ των ενδιαφερόμενων φορέων.

Εικόνα 3: Μοντέλο συνεργασίας που αναπτύχθηκε από τους συντάκτες της έκθεσης.

Θέματα εκπαίδευσης ενηλίκων και ανάπτυξης δεξιοτήτων συζητούνται στο Κοινοβούλιο της Λετονίας. Η κύρια **πρόκληση σε εθνικό επίπεδο** στη συνεργασία των ενδιαφερόμενων φορέων και στη συνολική διακυβέρνηση της εκπαίδευσης ενηλίκων, όπως αναφέρεται στη μελέτη που υλοποιήθηκε κατόπιν αιτήματος του Κοινοβουλίου της Λετονίας (2021) "Ψηφιακές, τεχνολογικές και γλωσσικές δεξιότητες των ενηλίκων: ευκαιρίες και προκλήσεις για την ανάπτυξή τους στη Λετονία"³³, η διευθέτηση του συστήματος διακυβέρνησης της εκπαίδευσης ενηλίκων έχει συμπεριληφθεί ως προτεραιότητα στα έγγραφα αναπτυξιακού σχεδιασμού από το 2006, ωστόσο εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές ελλείψεις στη διακυβέρνηση αυτού του τομέα. Στην έκθεση τονίζεται ότι:

"η συνεργασία των εμπλεκόμενων μερών εξακολουθεί να είναι ανεπαρκής, η προσφορά κατάρτισης για τους εργαζόμενους και τους ανέργους δεν είναι βέλτιστα συντονισμένη και η συμμετοχή των τοπικών κυβερνήσεων στην παροχή εκπαίδευσης ενηλίκων δεν είναι επαρκής".

³³ https://www.saeima.lv/petijumi/Pieauguso_izglitiba_petijums.pdf

Ο ΟΟΣΑ συνιστά τη δημιουργία ενός ενιαίου οργάνου διακυβέρνησης της εκπαίδευσης ενηλίκων στη Λετονία, καθώς το σύστημα εκπαίδευσης ενηλίκων είναι κατακερματισμένο. Η κύρια πρόκληση βασίζεται στο γεγονός ότι ο οριζόντιος χαρακτήρας του τομέα της εκπαίδευσης ενηλίκων, η ποικιλομορφία των ομάδων-στόχων και η κατανομή των οικονομικών πόρων απαιτούν την εφαρμογή της διακυβέρνησης στο πλαίσιο διαφορετικών τομέων και επιπέδων σχεδιασμού πολιτικής. Ως εκ τούτου, σημαντικές αλλαγές στη διακυβέρνηση της εκπαίδευσης ενηλίκων δεν προβλέπονται στις κατευθυντήριες γραμμές για την ανάπτυξη της εκπαίδευσης για την περίοδο 2021-2027. Προβλέπεται η διατήρηση του υφιστάμενου μοντέλου διακυβέρνησης της εκπαίδευσης ενηλίκων με την ενίσχυση του **Συμβουλίου Διακυβέρνησης Εκπαίδευσης Ενηλίκων** ως ενιαίας πλατφόρμας για τη διακυβέρνηση της εκπαίδευσης ενηλίκων. Από την άλλη πλευρά, από το 2023 αναμένεται να αυξηθεί ο ρόλος του Υπουργείου Παιδείας και Επιστημών και η στήριξη της εκπαίδευσης ενηλίκων με βάση τις τομεακές ανάγκες.

Ως απάντηση στις προαναφερθείσες προκλήσεις, ένα πρόσφατα (Ιούνιος 2023) συσταθέν συντονιστικό όργανο - Συμβούλιο Ανάπτυξης Ανθρώπινου Κεφαλαίου³⁴ αναμένεται να καθορίσει τους στρατηγικούς στόχους της ανάπτυξης του ανθρώπινου κεφαλαίου σε συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους και άλλες μη κυβερνητικές οργανώσεις, να παρέχει αξιολογήσεις σε εθνικό επίπεδο σχετικά με τα σενάρια και τις προβλέψεις για την ανάπτυξη της αγοράς εργασίας σε εθνικό και δημοτικό επίπεδο, της αγοράς, συμπεριλαμβανομένης της κατάστασης της ανεργίας και των επιπτώσεών της στην ανταγωνιστικότητα των διαφόρων ομάδων του πληθυσμού, να αξιολογεί τα καθήκοντα των υπαγόμενων οργάνων του Υπουργείου Οικονομίας, του Υπουργείου Πρόνοιας και του Υπουργείου Παιδείας και Επιστημών στον τομέα της δια βίου μάθησης. Το Συμβούλιο αποτελείται από τον Υπουργό Οικονομίας (πρόεδρος), τον Υπουργό Παιδείας και Επιστημών και τον Υπουργό Πρόνοιας.

Ορισμένα **συμπεράσματα από τις ομάδες εστίασης και τις συνεντεύξεις που ολοκληρώθηκαν** σχετικά με τις υφιστάμενες προκλήσεις και τα κενά στη συνεργασία μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών είναι τα εξής:

- Η **δομή διακυβέρνησης για τις πολιτικές εκπαίδευσης ενηλίκων είναι πολυεπίπεδη** με πολλούς εμπλεκόμενους φορείς. Η λειτουργία και η ικανότητα των τοπικών κέντρων εκπαίδευσης ενηλίκων εξαρτάται από τους πόρους των δήμων. Οι δήμοι με περισσότερους πόρους μπορούν να παρέχουν καλύτερες υπηρεσίες από τους δήμους με λιγότερους πόρους, γεγονός που αναδεικνύει την ανάγκη για ισχυρές δομές διακυβέρνησης για τη διασφάλιση της ισότητας στην εκπαίδευση ενηλίκων σε ολόκληρη τη Λετονία. Ως εκ τούτου, θα χρειαζόταν μια ενοποιημένη προσέγγιση για την εφαρμογή των πολιτικών εκπαίδευσης ενηλίκων.
- Θα χρειαστεί ένας μηχανισμός συντονισμού, ο οποίος θα διασφαλίζει την επίτευξη κοινών αποτελεσμάτων μέσω της συνεργασίας των θεσμικών οργάνων με βάση τα ιδιαίτερα πλεονεκτήματα και τις αρμοδιότητές τους. Για παράδειγμα, το τμήμα παρακολούθησης της VΙΑΑ θα μπορούσε να παρακολουθεί τα μαθησιακά αποτελέσματα όχι μόνο των απασχολούμενων αλλά και των ανέργων- οι σύμβουλοι σταδιοδρομίας της NVA θα μπορούσαν να συμμετέχουν σε διάφορα έργα-

³⁴ <https://likumi.lv/ta/id/342561-cilvekkapitala-attistibas-padomes-nolikums>

προγράμματα και μαθησιακό υλικό που αναπτύσσονται από έναν εταίρο θα μπορούσαν να εφαρμοστούν από άλλους. Ένα **μοντέλο βασισμένο στην εξειδίκευση των φορέων** θα διευκόλυνε τη μετάβαση από την on and off συνεργασία στη βιώσιμη συνεργασία.

- Στα εθνικά σχέδια, **οι υπηρεσίες πληροφόρησης** θα πρέπει να παρέχονται σύμφωνα με τις ειδικές ανάγκες των ομάδων-στόχων για τη διανομή πληροφοριών σε διάφορες μορφές. Επί του παρόντος, για τους ενήλικες με χαμηλές βασικές δεξιότητες, αυτό δυσχεραίνει την κατανόηση της μαθησιακής προσφοράς και την κατάλληλη επιλογή. Δεν δίνεται επαρκής προσοχή στην ανταλλαγή πληροφοριών και απόψεων των εταίρων, εξασφαλίζοντας την ανατροφοδότηση.

Οι ειδικές ανάγκες των ομάδων-στόχων στις περιφερειακές περιοχές για τη διασφάλιση της τοπικής προσφοράς και ζήτησης κατά την υλοποίηση έργων σε εθνικό επίπεδο δεν αντιμετωπίζονται πλήρως.

Θα μπορούσε να ενισχυθεί ο **διαφανής μηχανισμός συνεργασίας** μεταξύ των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών φορέων για την εκπαίδευση ενηλίκων, ώστε να ανταποκρίνονται στις συγκεκριμένες τοπικές ανάγκες. **Οι εκπαιδευτικές ανάγκες που εντοπίζονται σε τοπικό επίπεδο συχνά δεν έχουν ευκαιρίες υλοποίησης** - δεν υπάρχουν πάροχοι εκπαίδευσης ή κατάλληλη προσφορά στην επικράτεια του δήμου. Τα μη τυπικά εκπαιδευτικά προγράμματα ή οι μαθησιακές δραστηριότητες μικρής κλίμακας υλοποιούνται συχνά με δική τους πρωτοβουλία.

- Ο συντονισμός μεταξύ των κρατικών φορέων και των δήμων για την εφαρμογή **μιας ενιαίας προσέγγισης των πολιτικών εκπαίδευσης ενηλίκων παραμένει πρόκληση**. Οι πολιτικές εκπαίδευσης ενηλίκων που εφαρμόζονται στους δήμους εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από το μέγεθος, τους πόρους και τις προτεραιότητες των επιμέρους δήμων. Σε τοπικό επίπεδο, υπάρχει πολύ μεγαλύτερη δυνατότητα προσέγγισης και εμπλοκής διαφορετικών ομάδων-στόχων. Αυτό συμβαδίζει με την περιορισμένη οικονομική στήριξη για την ανάπτυξη πλαισίου εκπαίδευσης ενηλίκων σε τοπικό επίπεδο που θα είναι σύμφωνο με τις εθνικές πολιτικές.
- Οι συντονιστές εκπαίδευσης ενηλίκων στους δήμους συχνά εργάζονται μόνο με μερική απασχόληση, έχουν ένα ευρύ φάσμα αρμοδιοτήτων εκτός από την εκπαίδευση ενηλίκων και δεν διαθέτουν δεξιότητες στην εφαρμογή των πολιτικών εκπαίδευσης ενηλίκων. Υπάρχει ανάγκη **οι συντονιστές εκπαίδευσης ενηλίκων στους δήμους να απασχοληθούν πλήρως με τη λειτουργία συντονισμού της εκπαίδευσης ενηλίκων, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας τοπικού δικτύου συνεργασίας, του προσδιορισμού των εκπαιδευτικών αναγκών, της οικοδόμησης συνεργασίας μεταξύ εθνικών και τοπικών φορέων, της διάδοσης πληροφοριών, της εφαρμογής πρωτοβουλιών δέσμευσης ενηλίκων κ.λπ.** ώστε να λειτουργούν ως υπηρεσία μιας στάσης για την εκπαίδευση ενηλίκων σε τοπικό επίπεδο.
- Οι συντονιστές εκπαίδευσης ενηλίκων, οι πάροχοι εκπαίδευσης και οι σύμβουλοι σταδιοδρομίας στους δήμους συμμετέχουν στην ενημέρωση και τη συμβουλευτική των ενηλίκων. Ωστόσο, αυτό συμβαίνει συχνά στο πλαίσιο ενός και μόνο οργανισμού. Πρέπει να ενισχυθούν τα **τοπικά δίκτυα όλων των εμπλεκόμενων φορέων στην εκπαίδευση ενηλίκων** για την παροχή ακριβούς και έγκαιρης πληροφόρησης.
- Η έλλειψη κινήτρων και ο φόβος της αποτυχίας είναι οι σημαντικότεροι παράγοντες που εμποδίζουν τη συμμετοχή των ενηλίκων με χαμηλές βασικές δεξιότητες στη μάθηση. Η επίλυση του προβλήματος απαιτεί την εφαρμογή **δραστηριοτήτων**

παρακίνησης πριν από την εκπαιδευτική διαδικασία. Είναι πιο βολικό να παρέχονται τέτοιες δραστηριότητες σε τοπικό επίπεδο, όπως φαίνεται στα παραδείγματα καλών πρακτικών. Οι τοπικές πρωτοβουλίες βασίζονται σε εξατομικευμένη προσέγγιση και επιτρέπουν την προσέγγιση διαφορετικών ομάδων-στόχων. Η ανάπτυξη των πρωτοβουλιών παρεμποδίζεται από την έλλειψη οικονομικής στήριξης και τα κανονιστικά εμπόδια, με τα κανονιστικά έγγραφα να δίνουν έμφαση στους μηχανισμούς ελέγχου που δεν ενθαρρύνουν τις ευκαιρίες για νέες προσεγγίσεις.

- Οι τοπικές κυβερνήσεις, οι εργοδότες και οι κλαδικές βιομηχανικές ενώσεις συμμετέχουν στον καθορισμό των μαθησιακών αναγκών των ενηλίκων. Οι προκλήσεις προκύπτουν από τις διαφορετικές αντιλήψεις για τις εκπαιδευτικές ανάγκες. Τα άτομα θεωρούν σημαντικές τις δεξιότητες ζωής, ενώ οι εργοδότες τις δεξιότητες που απαιτούνται στην αγορά εργασίας. Προκειμένου να συμμετάσχει ένα άτομο με χαμηλές βασικές δεξιότητες στην εκπαίδευση και κατάρτιση, θα απαιτούσε μια **συνεχή προσέγγιση για την ανάπτυξη των δεξιοτήτων του**. Αυτό θα περιελάμβανε μια σειρά από σύντομες πρακτικές εκπαιδεύσεις για να παρακινήσει αυτή την ομάδα στόχου που θα οδηγούσε σε μια μεγαλύτερης διάρκειας εκπαίδευση (δίπλωμα, προσόντα κ.λπ.). Απαιτεί επίσης μια δραστηριότητα παρακολούθησης/καθοδήγησης που θα υποστηρίζει τα άτομα αυτά καθ' όλη τη διάρκεια αυτής της μαθησιακής πορείας, καθώς και μετά το τέλος της κατάρτισης. Επιπλέον, οι περιφερειακές διαφορές θα πρέπει να ληφθούν πλήρως υπόψη στις εκπαιδευτικές ανάγκες που καθορίζονται στα σχέδια σε εθνικό επίπεδο. Η συμμετοχή των περιφερειών σχεδιασμού στον καθορισμό των εκπαιδευτικών αναγκών θα ενθάρρυνε την ανάπτυξη μιας πιο ποικιλόμορφης εκπαιδευτικής προσφοράς. Σε επίπεδο τοπικής αυτοδιοίκησης, οι εκπαιδευτικές ανάγκες προσδιορίζονται με την προσέγγιση των ομάδων-στόχων, με λεπτομερή διαφοροποίηση και λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες των μειονεκτουσών ομάδων.
- Η επαγγελματική ανάπτυξη των ειδικών και η συντήρηση των πλατφορμών εκπαιδευτικού υλικού θα απαιτούσε μεγαλύτερη κρατική υποστήριξη και την προώθηση της συνεχούς συνεργασίας μεταξύ των επαγγελματιών του ψηφιακού τομέα, των περιφερειών, των δήμων και των παρόχων εκπαίδευσης ενηλίκων. Το Εθνικό Κέντρο Εκπαίδευσης έχει τη δυνατότητα να προωθήσει τη συνεργασία για τη βελτίωση των ικανοτήτων των επαγγελματιών της εκπαίδευσης ενηλίκων. Αν και η βασική δραστηριότητα του κέντρου επικεντρώνεται στη γενική και επαγγελματική εκπαίδευση, μία από τις λειτουργίες του είναι ο συντονισμός και η υλοποίηση της επαγγελματικής ανάπτυξης του διδακτικού προσωπικού. Η υφιστάμενη συνεργασία του VISC με πανεπιστήμια και με προγραμματιστές διδακτικών και μεθοδολογικών εργαλείων επιτρέπει τη διεύρυνση των ικανοτήτων σε ειδικούς της εκπαίδευσης ενηλίκων. Τα Κέντρα Δια Βίου Μάθησης των πανεπιστημίων παρέχουν ένα ευρύ φάσμα διαφόρων μορφών κατάρτισης για ενήλικες, συμπεριλαμβανομένων εξατομικευμένων μαθημάτων για φορείς και επιχειρήσεις του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα. Διαθέτουν επίσης σημαντική εμπειρία και εμπειρογνωμοσύνη στην εκπαίδευση ενηλίκων, συμπεριλαμβανομένων ακαδημαϊκών σπουδών στην ανδραγωγική, και ως εκ τούτου θα μπορούσαν να συμμετέχουν περισσότερο στην παροχή συμβουλών για εκπαιδευτές ενηλίκων.

Για περισσότερες πληροφορίες, δείτε τον **πίνακα αντιστοίχισης των ενδιαφερομένων μερών** [εδώ](#)

Ποιοτικές πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία ανάλυσης

Η διαδικασία των αναλύσεων, και ιδίως οι συζητήσεις σε ομάδες εστίασης, συμπεριλαμβανομένων των προπαρασκευαστικών και επακόλουθων δραστηριοτήτων, **επέδρασε σημαντικά στη δέσμευση και τη συμβολή των εμπλεκόμενων φορέων.**

Στο πλαίσιο του Πακέτου Εργασίας 2 του έργου, οι εταίροι στη Λετονία - η Λετονική Ένωση Εκπαίδευσης Ενηλίκων (LPIA) και η Κρατική Υπηρεσία Ανάπτυξης Εκπαίδευσης (VIAA) - διεξήγαγαν 3 διαδικτυακές συζητήσεις σε ομάδες εστίασης, καθώς και αρκετές ατομικές συνεντεύξεις με τους εμπειρογνώμονες της εκπαίδευσης ενηλίκων.

Η **1st συζήτηση σε ομάδα εστίασης** πραγματοποιήθηκε στις 27th Απριλίου με 7 συμμετέχοντες από το κοινό-στόχο - εκπροσώπους τοπικών δημοτικών φορέων και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων - με σκοπό να μάθουν για τη διαδικασία σχετικά με την **εφαρμογή της πολιτικής και των πρωτοβουλιών για την εκπαίδευση ενηλίκων στην τοπική κοινωνία.**

Η **2nd συζήτηση σε ομάδα εστίασης** πραγματοποιήθηκε στις 17th Μαΐου 2023 με 9 συμμετέχοντες από το κοινό-στόχο - εκπροσώπους δημόσιων και ιδιωτικών φορέων παροχής εκπαίδευσης ενηλίκων, ειδικούς του τομέα απασχόλησης και του κοινωνικού τομέα με στόχο να ενημερωθούν για τις **διαδικασίες και τις υπηρεσίες παροχής κατάρτισης στην εκπαίδευση ενηλίκων.**

Η **3η συζήτηση σε ομάδα εστίασης** πραγματοποιήθηκε την 1ηst Ιουνίου για ένα συγκεκριμένο κοινό-στόχο - εκπαιδευτές ενηλίκων από ιδιωτικά και δημόσια ιδρύματα που ασχολούνται με την **κατάρτιση σε ψηφιακές δεξιότητες.** Ο συνολικός αριθμός των συμμετεχόντων - 6 εκπρόσωποι από τον οργανισμό κατάρτισης ψηφιακών δεξιοτήτων, μια διαδικτυακή συνέντευξη με 2 ειδικούς στην κατάρτιση ψηφιακών δεξιοτήτων πραγματοποιήθηκε ξεχωριστά στις 5th και 7th Ιουνίου.

Η διάρκεια κάθε συζήτησης ήταν περίπου 2 ώρες. Οι συμμετέχοντες επιλέχθηκαν, παρακινήθηκαν και συμμετείχαν σε μια στενή αμοιβαία συνεργασία μεταξύ της VIAA και της LPIA.

Το επίπεδο συμμετοχής των ενδιαφερομένων στη διαδικασία των αναλύσεων θα μπορούσε να θεωρηθεί υψηλό, τόσο ως προς την ανταπόκριση όσο και ως προς την προληπτική δράση, με σημαντικές συνιστώσες αμοιβαίας αλληλεπίδρασης μεταξύ των εμπλεκόμενων ενδιαφερομένων.

- Οι ερωτήσεις/θέματα προς συζήτηση στάλθηκαν στους συμμετέχοντες εγκαίρως, μαζί με επεξηγηματικό ηλεκτρονικό μήνυμα σχετικά με την εστίαση και τους στόχους της προτεινόμενης συζήτησης και τις κύριες πληροφορίες για το έργο "PartnerUP".
- Μετά από κάθε συζήτηση σε ομάδα εστίασης, τα πρακτικά με τα βασικά συμπεράσματα στάλθηκαν σε όλους τους συμμετέχοντες για έλεγχο και πιθανές τροποποιήσεις, οι δε τροποποιήσεις που υποβλήθηκαν συμπεριλήφθηκαν στην τελική έκδοση των πρακτικών.
- Κατά τη διάρκεια των συνεντεύξεων των ομάδων εστίασης εξασφαλίστηκαν ίσες ευκαιρίες για όλους τους συμμετέχοντες να εκφράσουν τις απόψεις τους σχετικά με όλες τις ερωτήσεις που περιλαμβάνονταν στην ημερήσια διάταξη. Επιπλέον, οι

συμμετέχοντες είχαν την ευκαιρία να θέσουν ερωτήσεις ο ένας στον άλλο, με στόχο να μοιραστούν και να συζητήσουν λεπτομέρειες σχετικά με τις καλές πρακτικές και τις προκλήσεις που παρουσιάστηκαν.

- Με τον τρόπο αυτό οι συμμετέχοντες μοιράστηκαν τις καλές πρακτικές, δημιούργησαν αμοιβαίες επαφές, είχαν ως στόχο την ανταλλαγή διδαγμάτων από την επιτυχή υλοποίηση εκδηλώσεων ευαισθητοποίησης του κοινού, τη διάδοση και χρήση του εκπαιδευτικού υλικού και των προγραμμάτων που αναπτύχθηκαν, κ.λπ. Κατά τη διάρκεια των αμοιβαίων συζητήσεων δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στις αποτελεσματικές προσεγγίσεις για τη συμμετοχή ενηλίκων με χαμηλά προσόντα στη μαθησιακή διαδικασία.

Ο συνολικός αριθμός των εκπροσώπων των ομάδων εστίασης που συμμετείχαν ήταν 22 άτομα. Σε όλες τις συζητήσεις συμμετείχαν δύο εκπρόσωποι της LPIA (διευθυντής και εμπειρογνώμονας) και δύο εκπρόσωποι της VIAA (ανώτερος εμπειρογνώμονας και ανώτερος διαχειριστής έργου, υπεύθυνος επικοινωνίας του έργου "Partner UP" από τη VIAA). Τις συζητήσεις συντόνιζε ένας εκπρόσωπος ανά εταιρο, οι συνεδριάσεις καταγράφηκαν προκειμένου να δημιουργηθούν λεπτομερή και ακριβή πρακτικά των συνεδριάσεων. Στο τέλος κάθε συνάντησης η ομάδα έργου παρουσίασε τα κύρια προκαταρκτικά συμπεράσματα και έλαβε υπόψη τις σημειώσεις των συμμετεχόντων.

Σύμφωνα με τη γνώμη της ομάδας έργου, η ανάλυση, ιδίως οι συζητήσεις σε ομάδες εστίασης και τα μέτρα προετοιμασίας και παρακολούθησης που εφαρμόστηκαν **συνέβαλαν θετικά στην ενίσχυση των σχέσεων με τους ενδιαφερόμενους φορείς**, με βάση τον αμοιβαίο σεβασμό και την εμπιστοσύνη. Οι συμμετέχοντες εξέφρασαν ανοιχτά τις απόψεις τους, επισημαίνοντας τόσο τα επιτεύγματα και τις καλές πρακτικές όσο και τις κριτικές αξιολογήσεις των υφιστάμενων ελλείψεων στη συνολική παροχή και διαχείριση της εκπαίδευσης ενηλίκων, καθώς και τις προκλήσεις που πρέπει να επιλυθούν για την αύξηση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών δια βίου μάθησης και επιμόρφωσης. Τα βασικά συμπεράσματα και τα ευρήματα των αναλύσεων που πραγματοποιήθηκαν θα **χρησιμοποιηθούν από τους ανώτερους υπαλλήλους της VIAA για τη** συμβολή τους στην ανάπτυξη σχετικών εγγράφων σχεδιασμού και εφαρμογής της πολιτικής για τη διά βίου μάθηση, προτάσεων για την επεξεργασία των υφιστάμενων μηχανισμών συνεργασίας και την υλοποίηση εκδηλώσεων ευαισθητοποίησης του κοινού. Η LPIA θα χρησιμοποιήσει το δίκτυο των οργανώσεων-μελών της και των εταίρων της για να συμβάλει στην αλληλεπίδραση του τομέα των ΜΚΟ στην ανάπτυξη πολιτικής για τη διά βίου μάθηση και στην εφαρμογή της.

Το γενικό συμπέρασμα της ομάδας έργου είναι ότι **η διαδικασία ανάλυσης εφαρμόστηκε αρκετά καλά**. Οι πιθανές **ελλείψεις που** θα μπορούσαν να αναφερθούν θα μπορούσαν να σχετίζονται με τη συνολική προσέγγιση των συνεντεύξεων που εφαρμόστηκαν με κύρια έμφαση στους ενδιαφερόμενους φορείς από τοπικό (δημοτικό) και περιφερειακό επίπεδο, ενώ οι ενδιαφερόμενοι φορείς σε εθνικό επίπεδο συμμετείχαν λιγότερο. Μία από τις **κύριες προκλήσεις που** αναγνωρίστηκαν κατά τη διαδικασία των αναλύσεων ήταν οι δυσκολίες στη συλλογή πληροφοριών σχετικά με τη συμμετοχή ενηλίκων με χαμηλά προσόντα, καθώς υπάρχουν διάφορες ερμηνείες και αντιλήψεις για τους ενήλικες με "χαμηλές δεξιότητες" (για παράδειγμα, μη ολοκληρωμένη πρωτοβάθμια εκπαίδευση, επαγγέλματα για ενήλικες με χαμηλά προσόντα - 8η, 9η βασική ομάδα σύμφωνα με τον Ταξινομητή Επαγγελματιών, χαμηλές βασικές δεξιότητες, χαμηλές ψηφιακές δεξιότητες κ.λπ.) Θα πρέπει να τονιστεί ότι οι ενήλικες

με χαμηλές δεξιότητες είναι μια αρκετά διαφορετική ομάδα με διαφορετικές κοινωνικές καταστάσεις και διαφορετικές μαθησιακές ανάγκες, συνεπώς θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η συσχέτιση με τις ηλικιακές ομάδες, το επίπεδο εισοδήματος, τον τόπο διαμονής - πόλεις ή αγροτικές περιοχές κ.λπ. Τα ζητήματα και οι προκλήσεις που σχετίζονται με τη συμμετοχή των εκπαιδευομένων με χαμηλές δεξιότητες θα πρέπει να διευκρινιστούν κατά τις περαιτέρω φάσεις υλοποίησης του έργου.

Καλές πρακτικές

Σημείωση: Ως "ορθές πρακτικές" ορίζονται, στο πλαίσιο αυτό, στρατηγικές, προσεγγίσεις ή/και δραστηριότητες που έχουν αποδειχθεί μέσω έρευνας ή/και αξιολόγησης ότι είναι αποτελεσματικές, αποδοτικές, βιώσιμες ή/και μεταβιβάσιμες και ότι οδηγούν αξιόπιστα στο επιθυμητό αποτέλεσμα όσον αφορά την υποστήριξη του εντοπισμού, της δέσμευσης, της δέσμευσης των ενδιαφερομένων μερών καθώς και της συνεργασίας μεταξύ τους, με ειδική αναφορά στην πρωτοβουλία UP. Οι καλές πρακτικές μπορεί να είναι τοπικές, περιφερειακές, εθνικές ή διεθνείς.

1. Βέλτιστες πρακτικές σε εθνικό επίπεδο

Τομεακά συμβούλια εμπειρογνομένων

Τα τομεακά συμβούλια εμπειρογνομένων (SEC-Sectoral Expert Councils) που ιδρύθηκαν το 2010 λειτουργούν βάσει της νομικής βάσης του νόμου για την επαγγελματική εκπαίδευση και συντονίζονται από τη Συνομοσπονδία Εργοδοτών της Λετονίας³⁵. Στόχος των ΣΕΚ είναι να διευκολύνουν τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της ποιότητας της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στον αντίστοιχο κλάδο, προωθώντας τη συνεργασία μεταξύ του κράτους, των εργοδοτών, των συνδικάτων και των ειδικών σε θέματα που αφορούν την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και τη συμμόρφωση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης με τις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας. Επί του παρόντος έχουν συσταθεί 13 εθνικές εκπαιδευτικές πολιτικές (NEP- National Education Policy) που καλύπτουν όλους τους κύριους τομείς της βιομηχανίας.³⁶

Υποσυμβούλιο του εθνικού τριμερούς συμβουλίου συνεργασίας για την επαγγελματική εκπαίδευση και απασχόληση

Το εν λόγω υποσύμβουλιο μπορεί να θεωρηθεί ως ένα από τα πρώτα επιτυχημένα δείγματα συνεργασίας των ενδιαφερομένων μερών για την ΕΕΚ (Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση), την εκπαίδευση ενηλίκων και την ανάπτυξη δεξιοτήτων. Το υποσύμβουλιο ξεκίνησε τις εργασίες του ήδη από το 1999 ως Συμβούλιο Συνεργασίας για την Επαγγελματική Εκπαίδευση, με κύριο καθήκον την προώθηση της συνεργασίας της κυβέρνησης, των οργανώσεων των εργοδοτών και των εργαζομένων (συνδικάτα) στον τομέα της ανάπτυξης και της εφαρμογής της εθνικής πολιτικής και στρατηγικής για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, την εκπαίδευση και την απασχόληση. Το υποσυμβούλιο έχει ένα ευρύ φάσμα καθηκόντων, μεταξύ των οποίων η αξιολόγηση και η επεξεργασία σχεδίων προτάσεων σχεδιασμού πολιτικής και νομικών εγγράφων στον τομέα της ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού, της εκπαίδευσης και της απασχόλησης, καθώς και η προετοιμασία των προτάσεων για την επεξεργασία και την επικαιροποίησή τους.

³⁵ <https://lddk.lv/en/about-lddk/more-about-lddk/>

³⁶ Το 2022 αρκετές εκατοντάδες εμπειρογνώμονες του κλάδου συμμετείχαν στις δραστηριότητες της SEC από 90 οργανώσεις εργοδοτών, 56 εταιρείες, 17 συνδικαλιστικές οργανώσεις και 10 κρατικά ιδρύματα, καθώς και από 33 εκπαιδευτικά ιδρύματα και άλλες κλαδικές οργανώσεις.

Εθνικοί συντονιστές για την εφαρμογή του ευρωπαϊκού θεματολογίου για την εκπαίδευση ενηλίκων

Αυτό το έργο Erasmus+ υλοποιείται από το Υπουργείο Παιδείας και Επιστημών³⁷ με κύρια έμφαση (αλλά όχι μόνο) στη συνεργασία με τους δήμους για την ανάπτυξη ευκαιριών δια βίου μάθησης. Συμβάλλει στην προώθηση της εκπαίδευσης ενηλίκων, στην παροχή συμβουλών πολιτικής και στη συγκέντρωση και διάδοση βέλτιστων πρακτικών στις εθνικές αρχές. Το δίκτυο συντονιστών εκπαίδευσης ενηλίκων έχει δημιουργηθεί σε όλους τους δήμους, έχει αναπτυχθεί ένα πρόγραμμα ανάπτυξης ικανοτήτων για τους συντονιστές εκπαίδευσης ενηλίκων και έχουν υλοποιηθεί πολυάριθμες εκπαιδευσεις και σεμινάρια, καθώς και πιλοτικές εφαρμογές προγραμμάτων (DigComp³⁸, FinComp³⁹, GreenComp⁴⁰, EntreComp⁴¹, LifEComp⁴²) και μεθοδολογικό υλικό⁴³.

2. Βέλτιστες πρακτικές σε υποεθνικό επίπεδο

Ένωση τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών της Λετονίας (likta)

Η Ένωση ιδρύθηκε το 1998 και ενώνει κορυφαίες εταιρείες και οργανισμούς του κλάδου, καθώς και επαγγελματίες ΤΠΕ - συνολικά περισσότερα από 160 μέλη. Αποτελεί τη ναυαρχίδα του κλάδου, η οποία αναλαμβάνει πρωτοβουλίες ανάπτυξης ψηφιακών δεξιοτήτων, έχει δημιουργήσει μια πλατφόρμα εταιρικών σχέσεων για τις ψηφιακές δεξιότητες και εκπροσωπεί τον Εθνικό Ψηφιακό Συνασπισμό στη Λετονία. Στο πλαίσιο των έργων της, η LIKTA διεξάγει κατάρτιση για επαγγελματίες ΤΠΕ, διοργανώνει εκστρατείες ενημέρωσης και παρακίνησης για να προσκαλέσει το κοινό και τους επιχειρηματίες να μάθουν νέες ψηφιακές δεξιότητες, βοηθά τους φορείς χάραξης πολιτικής, τις βιομηχανικές ενώσεις και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις να εφαρμόσουν αποτελεσματικότερα ψηφιακές λύσεις στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα. Προκειμένου να αναπτύξει βασικές ψηφιακές δεξιότητες και εγκάρσιες ικανότητες για ενήλικες με χαμηλές βασικές δεξιότητες, η LIKTA έχει αναπτύξει ένα ολοκληρωμένο σπονδυλωτό σύστημα ψηφιακών ικανοτήτων DCDS σε συνεργασία με ευρωπαίους εταίρους⁴⁴.

Riga techgirls

³⁷ <https://www.izm.gov.lv/lv/projekts/nacionalie-koordinatori-eiropas-pieauguso-izglitibas-programmas-istenosanai>

³⁸ https://joint-research-centre.ec.europa.eu/digcomp_en

³⁹ https://finance.ec.europa.eu/events/using-financial-competence-framework-adults-european-union-2022-05-05_en

⁴⁰ https://joint-research-centre.ec.europa.eu/greencomp-european-sustainability-competence-framework_en

⁴¹ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1317&langId=en>

⁴² https://joint-research-centre.ec.europa.eu/lifecomp_en

⁴³ Οι εμπειρογνώμονες του έργου συμμετείχαν στην ανάπτυξη ενιαίων κριτηρίων ποιότητας για τη μη τυπική εκπαίδευση (τροποποιήσεις του νόμου για την εκπαίδευση 15.09.2022) και ενός σχεδίου κανονισμών του Υπουργικού Συμβουλίου "Διαδικασία έκδοσης και ακύρωσης αδειών για την εφαρμογή προγράμματος μη τυπικής εκπαίδευσης".

⁴⁴ Η δημιουργία μιας κοινής αντίληψης, την οποία προωθεί η LIKTA μεταφράζοντας και εκλαϊκεύοντας έγγραφα πρωτοβουλιών της ΕΕ - το ευρωπαϊκό πλαίσιο ψηφιακών ικανοτήτων των εκπαιδευτικών DigCompEdu, το ευρωπαϊκό πλαίσιο δεξιοτήτων για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο κ.λπ., είναι απαραίτητη για τη συνεργασία των εταίρων.

Το Riga TechGirls⁴⁵ είναι η πρώτη κοινότητα στη Λετονία που είναι αφιερωμένη στην εκπαίδευση και την έμπνευση κοριτσιών και γυναικών σχετικά με την τεχνολογία. Διαθέτει περισσότερα από 6 χρόνια εμπειρίας στην παροχή εκπαιδύσεων, εργαστηρίων, εκδηλώσεων έμπνευσης, hackathons, μεντοριών, εκπαιδευτικών προγραμμάτων, ολοήμερων συνεδρίων και προγραμμάτων υποτροφιών για την εκμάθηση της τεχνολογίας. Μία από τις δραστηριότητες για τις οποίες έγινε η καλύτερη αναφορά είναι το πρόγραμμα καθοδήγησης των Riga TechGirls, το οποίο παρέχει συνεχή υποστήριξη πριν, κατά τη διάρκεια και μετά το πρόγραμμα, παρακινώντας με αυτόν τον τρόπο τις συμμετέχουσες σε όλη τη διάρκεια της μαθησιακής τους πορείας, από την αρχή και παρακολουθώντας τις συμμετέχουσες μετά το τέλος του προγράμματος⁴⁶.

Λετονική ένωση εκπαίδευσης ενηλίκων

Με περισσότερα από 60 μέλη από διαφορετικούς τύπους ιδρυμάτων ΕΑ (Εκπαίδευση Ενηλίκων) (συμπεριλαμβανομένων 14 κέντρων κατάρτισης και ινστιτούτων, 3 περιφερειακών κέντρων εκπαίδευσης ενηλίκων, 5 πανεπιστημίων και των κέντρων περαιτέρω εκπαίδευσής τους, 1 κολλεγίου, 11 ΜΚΟ, 5 δήμων/δημοτικών συμβουλίων εκπαίδευσης, 1 κέντρου ανάπτυξης ικανοτήτων, 1 επαγγελματικού λυκείου, 1 λαϊκού λυκείου) και 23 μεμονωμένα μέλη (εκπαιδευτές ΕΑ (Εκπαίδευση Ενηλίκων)), η ένωση λειτουργεί με διαφορετικούς τρόπους:

- εκπροσωπεί τα μέλη τους και τον μη τυπικό τομέα της ΕΑ (Εκπαίδευση Ενηλίκων) στην επιτροπή παρακολούθησης των διαρθρωτικών ταμείων και του Ταμείου Συνοχής της ΕΕ, στο διοικητικό συμβούλιο της ΕΑ (Εκπαίδευση Ενηλίκων), παρέχει γνωμοδοτήσεις στα υπουργεία για τη βελτίωση των νομικών πράξεων,
- ανταλλάσσει πραγματικές πληροφορίες και εμπειρίες, μοιράζεται νέο μεθοδολογικό υλικό στους οργανισμούς-μέλη τους, στο δίκτυο της Ευρωπαϊκής Ένωσης Εκπαίδευσης Ενηλίκων, στο δίκτυο Σκανδιναβικών Βαλτικών ΕΑ (Εκπαίδευση Ενηλίκων),
- διοργανώνει σεμινάρια, συνέδρια, θερινά σχολεία, συζητήσεις και επισκέψεις σε ευρωπαϊκά ιδρύματα ΕΑ (Εκπαίδευση Ενηλίκων).

3. Βέλτιστες πρακτικές σε τοπικό επίπεδο

ΜΚΟ 'Limbazi Foundation'

Το Ίδρυμα Limbazi Foundation⁴⁷, το οποίο λειτουργεί στην επικράτεια του δήμου Limbazi, ιδρύθηκε το 2009- στόχος του είναι η βελτίωση της ποιότητας ζωής μέσω της συγκέντρωσης κεφαλαίων και της προσέλκυσης χορηγών για τη στήριξη μη κυβερνητικών οργανώσεων, άτυπων ομάδων της κοινωνίας και ιδιωτικών πρωτοβουλιών. Το ίδρυμα οργάνωσε υποστήριξη

⁴⁵ <https://rigatechgirls.com/>

⁴⁶ Οι πάροχοι εκπαίδευσης εξοικειώνονται με την τοπική κοινότητα, τα τρέχοντα ζητήματα, τις παραδόσεις, τις συνήθειες - τα προγράμματα δημιουργούνται με βάση αυτά. Τα μαθησιακά καθήκοντα χρησιμοποιούν διαδικασίες που οι συμμετέχοντες αντιμετωπίζουν καθημερινά. Δίνεται χρόνος για πειραματική συνεργασία με την τεχνολογία. Δοκιμάζοντας τις νέες δεξιότητες και βλέποντας πώς διευκολύνουν την εργασία ή τη ζωή, οι συμμετέχοντες χάνουν το φόβο τους και θέλουν να συνεχίσουν. Η φιλοσοφία του κέντρου είναι ότι η μάθηση δεν είναι η απόκτηση ενός στενού πεδίου γνώσεων υπό την καθοδήγηση ενός δασκάλου. Είναι η ανάπτυξη μιας ανεξάρτητης σκέψης και αυτοκατευθυνόμενης προσωπικότητας

⁴⁷ <https://www.limbazufonds.lv/>

σε κοινωνικά μειονεκτούντες ντόπιους για τη βελτίωση του χώρου διαβίωσής τους, οργανώνοντας πρακτικά μαθήματα για τις οικογένειες αυτές σχετικά με τον τρόπο ανακαίνισης ενός διαμερίσματος με περιορισμένους πόρους, ενώ για την επισκευή δόθηκαν υλικά. Η αυτοπεποίθηση των μελών αυτών των οικογενειών αυξήθηκε και στη συνέχεια έγιναν ενεργοί υποστηρικτές του ιδρύματος.

Ίδρυμα Jaunpils 'Rats'

Το μη κερδοσκοπικό ίδρυμα "Rats"⁴⁸ είναι μια τοπική ΜΚΟ, που ιδρύθηκε στην ενορία Jaunpils⁴⁹, δήμος Tukums, με στόχο την προώθηση της τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης. Υλοποιεί διάφορες εκδηλώσεις δια βίου μάθησης, με γνώμονα τις εκφρασμένες επιθυμίες του πληθυσμού και τη ζήτηση της αγοράς εργασίας, αναζητώντας πιθανά μοντέλα συνεργασίας με άλλους εκπαιδευτικούς, προκειμένου να "φέρει την εκπαίδευση πιο κοντά" στον εκπαιδευόμενο. Το "Rats" εφάρμοσε έναν κύκλο κατάρτισης για νεαρές μητέρες που συχνά έχουν χαμηλή αυτοεκτίμηση, είναι μοναχικές και έχουν ανεπαρκή εκπαίδευση. Ένας πρόεδρος του συμβουλίου, ένας κοινωνικός λειτουργός, ένας δικηγόρος, ένας καθηγητής αγωγής υγείας, ένας ψυχολόγος, μια κομμώτρια, μια αισθητικός και ένας μάγειρας εργάστηκαν μαζί τους για ένα χρόνο, προσπαθώντας να τους δώσουν γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες σε τομείς που δεν είχαν μάθει προηγουμένως. Για να μπορούν οι μητέρες να πηγαίνουν στα μαθήματα, το δημοτικό συμβούλιο χρηματοδότησε το λεωφορείο, ενώ οι εκπρόσωποι του συλλόγου φρόντιζαν για τη φύλαξη των παιδιών κατά τη διάρκεια των μαθημάτων. Ως αποτέλεσμα, η αυτοεκτίμηση των νεαρών γυναικών αυξήθηκε, η επικοινωνία βελτιώθηκε και αρκετές συμμετέχουσες στην εκπαίδευση βρήκαν δουλειά.

Προτεραιότητες για τις ομάδες ανάπτυξης

Με βάση την ανάλυση εγγράφων και τις συζητήσεις σε ομάδες εστίασης σχετικά με τις υφιστάμενες προκλήσεις και τα κενά στη συνεργασία των ενδιαφερομένων μερών του Upskilling Pathways, προτάθηκαν οι ακόλουθες προτεραιότητες.

1. Προώθηση ορθών πρακτικών, ανταλλαγή πληροφοριών, επικοινωνία και δημοσιότητα για μεγαλύτερη συμμετοχή ενηλίκων με χαμηλά προσόντα

Στόχος: η επίτευξη ευρύτερων ευκαιριών και η διαμόρφωση στενότερης συνεργασίας των εταιρών για μεγαλύτερη συμμετοχή των ενηλίκων μέσω της αύξησης της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών σε όλα τα επίπεδα, της δημοσιοποίησης των δραστηριοτήτων τους και της ενεργού προώθησης παραδειγμάτων ορθής πρακτικής.

2. Στρατηγική ψηφιοποίησης για την ανάπτυξη της εκπαίδευσης ενηλίκων

Στόχος: συμβολή στην ανάπτυξη της εκπαίδευσης ενηλίκων με την ευρεία διάδοση αποτελεσματικών ψηφιακών καινοτομιών στο μαθησιακό περιεχόμενο και την παροχή πληροφοριών με έμφαση στη συμμετοχή ενηλίκων με χαμηλές ψηφιακές δεξιότητες.

⁴⁸ https://www.facebook.com/JaunpilsRATS?locale=zh_CN

⁴⁹ <https://jaunpilsipils.lv/>

3. Υποστήριξη τοπικών πρωτοβουλιών δέσμευσης ενηλίκων

Στόχος: η δημιουργία συνθηκών για την ενεργό συνεργασία φορέων, ενώσεων, επιχειρηματιών και παρόχων εκπαίδευσης σε δημοτικό επίπεδο για την ανάπτυξη πρωτοβουλιών για την ανάπτυξη της συμμετοχής των ενηλίκων και των ευκαιριών μάθησης με έμφαση στην παρακίνηση, τη συμμετοχή, την καθοδήγηση και την υποστήριξη των ενηλίκων με χαμηλά προσόντα.

4. Ευκαιρίες συμμετοχής των περιφερειών σχεδιασμού στην προώθηση της ανάπτυξης της εκπαίδευσης ενηλίκων

Στόχος: να συζητηθούν και να αναδειχθούν οι δυνατότητες αποτελεσματικής συμβολής των περιφερειών σχεδιασμού στο συντονισμό της ανάπτυξης της εκπαίδευσης ενηλίκων σε περιφερειακό επίπεδο.

Αναφορές

The Cabinet of Ministers, 2014. *Guidelines for Education Development 2015-2020*. Riga.

The Council of the European Union, 2016. *Council Recommendation on Upskilling Pathways: New Opportunities for Adults*. Brussels.

The European Commission, 2023. *Report from the Commission to the Council on the Evaluation of the Council Recommendation of 19 December, 2016 on Upskilling Pathways: New Opportunities for Adults*. Brussels.

Saeima of the Republic of Latvia, 2010. *Sustainable Development Strategy of Latvia until 2030*. Riga.

Saeima of the Republic of Latvia, 2020. *The National Development Plan of Latvia 2021-2027*. Riga.

The Ministry of Education and Science, 2021. *Education and Skills Development Guidelines 2021-2027*. Riga.

The Cabinet of Ministers, 2022. *Implementation Plan 2021-23 of Education and Skills Development Guidelines 2021-2027*. Riga.

The Ministry of Finance, 2020. *Latvia's Stability Programme for 2020-2023*. Riga.

The Council of the European Union, 2020. *Council Recommendation on the 2020 National Reform Programme of Latvia and Delivering a Council Opinion on the 2020 Stability Programme of Latvia*. Brussels.

The Cabinet of Ministers, 2021. *The Digital Transformation Guidelines for 2021-2027*. Riga.

OECD, 2019. *OECD Skills Strategy 2019: Skills to Shape a Better Future*.

The Ministry of Economics, 2022. *Mid- and Long-term Forecasts of the Labour Market of Latvia*. Riga.

Saeima of the Republic of Latvia, 2021. *Digital, Technological and Language Skills of Adults: Opportunities and Challenges for Their Development in Latvia*. Riga.